

II. Károly király háromszáz- ezer lejt osztott szét az aradi árvizkárosultak között

Délután három órakor érkezett Aradra az udvari vonat --- Autón az árvizsújtotta részekén --- A király személyesen osztotta ki a gyorssegélyt az inségesek között --- Látogatás Zsigmondháza --- Az uralkodó beszélgetést folytatott a helyszínen a károsultakkal --- Programszerűen folyt le a király aradi látogatása

Tataru erdélyi miniszter: „A kormánynak nincs pénze, de a kölcsöntárgyalásoknak eredményeseknek kell lenniök”

Két és fél órát tartózkodott Aradváros területén az ország uralkodója, II. Károly király, aki személyesen jött el meglátogatni az elpusztult területeket. A király ez alatt a rövid idő alatt, amely rendelkezésére állott — mert hiszen tulajdonképpen pihenő-idejét fordította arra, hogy felkeresse Aradot — mindenütt megfordult, ahol az elemi csapás otthagya súlyos nyomait az emberi lakóhelyeken és mindentelje jószóval és pénzadománnyal vigasztalta a károsultakat. Tudósításunkat az uralkodó aradi látogatásáról az események sorrendjében a következőkben közöljük:

Aradváros lakossága zászlódiszben várta királyi látogatóját. A katonai és polgári hatóságok körültekintő figyelemmel és precizitással gondoskodtak arról, hogy az uralkodó intenciója minél inkább érvényesüljön, aki annak a kívánságának adott kifejezést, hogy minél kevesebb hivatali formassággal fogadják.

Amint az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában hírül adta, az udvari vonat érkezését megelőzően Tataru Coriolan dr., Erdély alminisztere, kedden reggel 6.51 órakor a Dacia-rapidvonattal pontosan Aradra érkezett. Az egyszerű hálókocsifülkékben érkezett minisztert Balacescu tábornok, Serbanu György dr. megyei prefektus, Lázár Ágoston dr. megyei közigazgatási igazgató, Radu Corneli dr. városi interimár-bizottsági elnök, Moga Romulus dr. rendőrkesztor és Vasi kapitány, az aradi hadosztályparancsnokság képviselője fogadták. A miniszter Lázár dr. prefekturai magánlakosztályában szállott meg, majd a polgári hatóságok vezetőivel egyetemben újra bejárta Arad árvizkárosult külterületeit, hogy mindenütt előkészítsék Károly király látogatásának eseményét. Az előzetes szemleut befejeztével Tataru miniszter fogadta Shapira Astra-gyári igazgatót, valamint Comsa Gy. Gergely dr. aradi görög keleti megyéspüspököt, akikkel hosszabban értekezett. Ezután a katonai és polgári hatóságok vezetői az aradi prefektúrán értekezletet tartottak, amelyen a király rövidre szabott látogatásának programját beszélték meg.

A király látogatásának célja

Az értekezlet lezajlása után Tataru Coriolan dr., Erdély alminisztere kihallgatáson fogadta az *Aradi Közlöny* munkatársát, Tataru dr. ismertette a királylátogatás előzetes körvonalozott programját, majd hangsúlyozta, hogy a király látogatásának célja mindössze az, hogy maga is meggyőződjék a lakosságot ért károk arányáról és amennyiben szükség mutatkozik rá, tekintettel a közeledő román húsvéti ünnepekre, maga nyújtson pillanatnyi pénzsegélyt mindazok számára, akiről az ü-

letékes közigazgatási vezetők megállapították, hogy minden anyagi bázis nélkül állanak az egyházi ünnepek előtt.

— A kormány intenciója az — mondotta Erdély alminisztere — hogy kölcsönök igénybevétele útján állítsa helyre az elpusztult területeket. Ezek az újjáépítési akciók természetesen mindenütt a helyi közigazgatási vezetők bevonása mellett fog végbe menni. Már a közeljövőben egy-egy modell-házat fogunk megépíttetni, hogy ezeknek nyers költségeihez viszonyítva lehessen megcsinálni az egész újjáépítési akciónak Aradot illető kalkulációját.

— Nem ismeretlen előttem az sem, — jelentette ki Erdély alminisztere — hogy a kivételre tervezett megyei és városi pótdók újabb anyagi terhet jelentenek a lakosság számára. A törvények minden ilyen rendkívüli elemi

csapás esetében felhatalmazzák a közigazgatási hatóságok vezetőit ilyen intézkedések igénybevitelére. Legalább 100 millió lejre van szükség Arad területén, hogy megfelelő biztonságot nyújtó módon az elpusztult helyek újjáépüljenek.

— Mi a kormány szándéka a hátralekös köztisztviselői fizetések és nyugdíjak kifizetését illetően? — vetették fel a legaktuálisabb kérdést Tataru Coriolan dr. előtt. A miniszter habozás nélkül válaszolt:

— A kormánynak nincs pénze — jelentette ki kategorikus egyszerűséggel. — Nincs pénze, tehát nem tud fizetni. Bucurestiben most folynak tárgyalások a francia tőke reprezentáns képviselőivel egy kilencmilliárdos kölcsön lekötése érdekében. Charles Rist és Roger Auboin urak tárgyalásai minden valószínűség szerint sikerre is fognak vezetni...

Egy pillanattal később mosolyogva még hozzáfűzte:

— ... sikerre kell, hogy vezessenek, mert ha nem sikerülne, igazán nem tudnám megmondani, hogyan is lesz tovább...?

Ünnepélyesen fogadják a királyt az aradi állomáson

Déli egynegyed egy órakor érkezett meg Károly király udvari különvonata Glogovára. Az uralkodó fogadására Tataru Coriolan dr. miniszter, Serbanu György dr., Lázár Ágoston dr. és Savu Septimiu prefektusi kabinetfőnök autókon a glogováci pályaudvarra mentek, ahol az udvari vonaton Iasiavici udvari marsall fogadta a hivatalos személyiségeket. Serbanu dr. prefektus bemutatta az udvari marsallnak a király aradi tartózkodásának programját, amelyet Őfelsége jóváhagyólag vett tudomásul. Az uralkodó ezután lepihent, a megyei vezetők küldöttsége telát visszafordult a jóváhagyott programmal, hogy a király aradi fogadtatását — amelyet a program délután pontosan három órára tervezett — az aradi vasútállomáson előkészítsék.

A pályaudvar épületének első-osztályos várótermét izlésesen feldisznítették a királyi vendég fogadtatására. Mialatt a város főbb utvonalaait az aradi gyalogezred és a granicsár- ezred őrségei zárták el a köznapi közlekedés forgalma elől, már a koradélutáni órákban megkezdődött az aradi előkelőségek autó-felvonalása a király fogadtatására.

A megjelent egyházi, katonai, hivatali és társadalmi előkelőségek díszes sorainak élén ott láttuk Balacescu tábornokot, az aradi l.

lovasdivízió parancsnokát. Megjelent Pop C. István volt miniszter és felesége, dr. Comsa Grigore aradi megyéspüspök, dr. Botis Tivadar szentszéki tanácsos, szenátor és felesége, dr. Lakatos Ottó, Suciu archimandrita, Popa József görögkatholikus esperes, Csécsi Imre ref. esperes, Ciuhandu József szentszéki ülnök, dr. Vágvölgyi Lajos, Dénes Béla ev. lelkész, Schreiber Joachim, Pop Teodor kamarai dékán, báró Neuman Ede, báró Andrányi Lajos, dr. Avramescu Vazul, Shapira Fmanuel, dr. Miclea Sever, dr. Moldovan Silviu, Pauesti Miklós, Manole Sándor, Crisan Ascaniu, Kneffel Lajos, Domán Sándor, Olariu Iustin, Ciutac CFR inspektor, Popescu Nicolae, Istratescu tanácselnök, Florica Bucurescu, a Gh. Birta leányliceum igazgatónöje, dr. Jegessy Károly, Goldschmidt Sándor, Jac Jenő, Petre Popescu, Muresan János, dr. Cucu Vasile, dr. Nica Ioan, Butoiescu mérnök és még számosan. Az uralkodó fogadtatására Nagyszebenből Aradra érkezett Economu tábornok, hadtestparancsnok, Vertejanu ezredes, a vezérkar főnöke, rajtuk kívül Stoichitoiu csendőrezredes és számos magasrangú tiszt az aradi garnizonból. A hatóságok részéről N. C. Nicolau temesvári kerületi közigazgatási vezérfelügyelő érkezett meg a fogadtatásra, Furlugeanu Octavian te-

mesmegyei prefektus kíséretében. Megjelent *Serbanu* dr. megyei prefektus, *Radu Cornél* dr., *Lazar* Agoston dr., *Moga* Romulus dr. és *Savu* Septimiu kabinetfőnök, valamint *Voiticeanu* János polgármesteri titkár.

Mialatt a perronon az előkelőségek gyülekeztek, *Tataru* dr. miniszter a váróteremben a megjelent hölgyekkel együtt várakozott a ki-

Királyi látogatás Mikalakan

Pontosan három órakor robogott be a fotoriporterekkel zsúfolt vasuti állomásra az udvari különvonat, amelynek szalon-kocsija ablakában lelkes éljenzés fogadta a király megjelenését. A még mozgásban lévő vonatról *Ilasievici* udvari marsall és két királyi adjutáns ugrott le, akik jelentést tettek *Economu* hadtestparancsnoknak. Ezután megjelent a szalonkocsi ajtájában — egyedül — II. Károly király angol-sapkás hegyivadásztiszti egyenruhában.

A lelkes óvációk közepette vette át az uralkodó *Economu*, majd *Sarbu* tábornokok raportját, majd *Serbanu* György dr. Arad megye, *Radu Cornél* dr. pedig Aradváros lakossága nevében olvasták fel üdvözlő szavaikat. A király megízlelte a szokásos kenyeret és sőt, amelyet *Voiticeanu* polgármesteri titkár nyújtott át számára, ezután kézfogással üdvözölte az uralkodó *Comsa* Gy. Gergely dr. megyéspüspököt, feltűnő hosszan rázta meg kezét *Pop C. Istvánnak*, majd *Botis* dr. szenátort, *Nicolau* kerületi vezérfelügyelőt üdvözölte.

Az üdvözlések után a hölgyek nyújtották át csokrait, melyeket mosollyal fogadott,

Felség!

Mikalaka és Arad többi városrészeinek lakói, kiknek szemében még ott van az árviz okozta rémület, most örömkönyvek között küldött annak bizonyítására, hogy ennek a népnek lelke mindig Felségedé. A szülő szeretet, amelyet Felséged a lakossággal szemben és a fértius elhatározást, amellyel tűzhelyüket keresztények biztosítják Felségedet változatlan támogatást megkapják Isten nevében, aki gondot visel rájuk!

Isten éltesse Felségedet!

A püspöki szózat elhangzása után mise következett, amelynek befejeztével a király, *Ilasievici* udvari marsall, *Serbanu* megyei prefektus és *Radu* dr. segédlete mellett maga elé idéztette Ó- és Ujmikalaka legsúlyosabb árvizkárosultjait a templom előtti térségre. *Crisan* előjáró vezette fel azt a 168 árvizkárosult mikalakai lakost, akik csaknem minden nélkül maradtak az árvizcsapás után. Az uralkodó egyenként bocsájtotta maga elé ezeket az egyszerű embereket, akiket mosolygó bátorsággal, nyájasan kérdezgetett ki ügyes-bajos dolgaik felől: *milyen kár érte, hány éves, hány gyermeke van?* Az elhangzott válaszok szerint intett az uralkodó az adjutánsnak, aki minden egyes árvizkárosult számára külön borítékban nyújtotta át a husvétii segélyösszeget, amelynek nagysága 1—2—3—4—5 ezer lej között váltakozott, kinek-kinek körülményei szerint. Három kategória szerint vonultak fel az árvizkárosultak az uralkodó elé és mindnyájuknak jutott egy-egy jó szó, meleg szívi és közvetlen érdeklődés a (borítékba rejtett összegben kívül) a királytól. Egy kilenegermes árvizkárosult fiatal anya, *Kolman* Józsefné, 6000 lej ajándékot kapott.

Gyalogséta

a mikalakai romok között

A mikalakai ajándék-osztás befejezte után az uralkodó gyalog indult végig a széles uton a Maros felé, hogy közlőrl is megismerje az árviz pusztításának szomorú romjait. *Traian Popovici*, *Arsa Todor* egykori portáját látogatta meg az uralkodó, majd *Bosneac* Gheorghe házának romjait tekintette meg, meleg emberi érzéssel hallgatva végig az értelmes gazda egyszerű előadását a pusztulásról.

A mikalakai szemleut befejeztével az autósor, élén a király autójával a Sugáruton át az ujaradi hidon Zsigmondházára hajtott, ahol a helyi hatóságok fejei fogadták, így *Mladin* Sever ujaradi főbíró, *Rácz* Sándor jegyző, *Fogarassy* vezető járásbíró, *Friedrich* ujaradi interimár-bizottsági elnök, *Schork* Ernő ujaradi

rály megérkezésére. *Pop C. István* a román nőegylet, *dr. Botis* Tivadarné és *Riscutia* ezredesné a Vörös Kereszt-egylet, *Hojts* Mihályné a református nőszövetség nevében hoztak feltűnő szépségű virágcsokrokat az uralkodónak. Feltűnést keltett *Scholtz* Alajosné hófehér orgona- és székfü-csokra.

majd az egész fogadtatás hossza menetté alakult, amely a királlyal az élén, — akit *Bianu Jenő* dr. állambiztonsági vezérigazgató kísért — megindult a pályaudvar előtt táborozó autópark felé. Az uralkodó nyolchengeres modern Nach-sportkocsijába ült a volán mellé, míg a mellette lévő helyen *Tataru* miniszter foglalt helyet. Az elől robogó királyi kocsit, amely Mikalaka felé indult, végeláthatatlan sorban követték az előkelőségek autói. Hatalmas tömegek álltak kétfelől az utvonalon, amerre a király elhaladt és általános ováció kísérte utján az uralkodó kocsiját mindvégig.

A királyi autó legelőször a Radnai-uti sorompón túl állott meg, ahol *Tataru* miniszter elmagyarázta, miképpen árasztotta el a Maros az arad-temesvári töltésen át ezt a területet. Az autósor ezután végigrobogott a Radnal-uton a rombadólt házsorok között, keresztülhaladt Ó-Mikalakan is, majd a község széléről visszafordulva a Str. Renastereibe fordult. A mikalakai görög keleti templomban fényes papi segédlettel teljes püspöki ornátusban várta az uralkodót *Comsa* püspök, aki az ünnepi beszéltelő-mise előtt a következő beszédet intézte a királyhoz:

lakói, kiknek szemében még ott van az árviz okozta rémület, most örömkönyvek között küldött annak bizonyítására, hogy ennek a népnek lelke mindig Felségedé. A szülő szeretet, amelyet Felséged a lakossággal szemben és a fértius elhatározást, amellyel tűzhelyüket keresztények biztosítják Felségedet változatlan támogatást megkapják Isten nevében, aki gondot visel rájuk!

tüzoltófőparancsook, *Dan* Mihály zsigmondházai interimár-bizottsági elnök, *Caba* Aurél és *Weil* Alajos. A király leszállt autójáról, kíséretével megtekintette azt a helyet, ahol a Maros átlépte a gátat és keresztülözönlött a temesvári uton. Innen visszatérve megismétlődött a

A romániai sajtószervezet a király elé viszi a sajtót ért sérelmeket

A sajtószervezetek ankétjának határozatai — Tiltakozás a sajtószabadságot sértő intézkedések ellen

Bucurestiből jelentik: A sajtószervezetek ankéte, amely az általános sajtószövetség, bucaresti-i sajtószindikátus és a hivatalos újságírók egyesülete együttes ülésén folyt le, a következő határozatokat hozta: 1. Sérelmesnek tartja a sajtóosztály igazgatóságának hozzácsatolását a sajtóminisztériumhoz (külügyminisztérium sajtóügyi alminisztériuma), amely kizárólag információs iroda és amelynek semmi köze sincs a sajtóhoz. Ezt súlyos hibának tartják, támadásnak a sajtó tekintélye ellen és ártalmasnak az országra nézve. Követelik e kapcsolat sürgős megszüntetését. A sajtó nem lehet felelős és szolidáris a sajtóminisztérium ténykedésével és tiltakozik az ellen, hogy ezt a hivatalt egyáltalában sajtóminisztériumnak

nevezik. 2. A „Calendaru” ügyével kapcsolatosan megállapítja az értekezlet, hogy súlyos sérelem történt a sajtó szabadsága ellen, olyan sérelem, mely precedens nélkül áll a háboru óta, holott azóta számos intézkedés történt a sajtószabadság sérelmére. A sajtó erélyesen tiltakozik a sajtó szabadságát súlyosan sértő intézkedés ellen. 3. Az újságíró-szabadságjegyeket illetőleg, megállapítja az értekezlet, hogy nálunk téves alapon értelmezik és alkalmazzák ezt a kérdést. Az újságíró-szabadságjegy jog és nem ajándék, ami nem befolyásolhatja a hírlapíró kritikai jogát. A sajtószervezet ennek a jognak törvényesítéséért harcol és felhatalmazza elnökét, hogy az uralkodó előtti kihallgatása során kifejtse a sajtó állásfoglalását és védelmet kérjen.

Rist francia szakértő fokozni kívánja az ország adófizetőképességét

Hibás az adóbehajtási rendszer — Négy-százmillióval emelkedett a fogyasztási jövedelem

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul cikket ír Rist és társai romániai munkájáról. Ez a munka, mint már jelentettük, három irányban folyik és a lap most részletesen foglalkozik Ristnek azzal a megállapításával, hogy az ország fizetőképességét tovább lehetne fokozni. 1931-ben 2728 millió lej folyt be fogyasztási illetékekből, míg az előző évben csak 2350

millió lej volt a befolyt fogyasztási illeték, tehát majdnem 400 millió lejjel emelkedett a fogyasztási jövedelem, ezzel szemben az egyenes adó jövedelem erősen lecsökkent, ahelyett, hogy hasonlóképpen emelkedett volna. Rist szerint az adóbehajtási rendszerben van a hiba és különösen a pénzügyi agensek rendszerét tartja átszervezendőnek.

mikalakai husvétii ajándékosztás processzusa: harminc zsigmondházai és tíz vesztőhely-telepi árvizkárosult lakos járult a király elé, hogy őszinte vallomást tegyen súlyos helyzetéről és hogy részeseüljön az uralkodói kegy megnyilatkozásában. Több mint 300.000 lejt osztott szét az aradi árvizkárosultak között a sajátjából husvétii segélyként az uralkodó...

Az ujaradi és zsigmondházai szemleut befejeztével *Tataru* miniszter, a király ciceroneja tiszteletteljesen figyelmeztette a királyt, hogy az indulás ideje közeledik. Az uralkodó újra autójába ült és a régi utvonalon keresztül a vasutállomás épülete felé mindvégig maga vezette visszafelé is a kocsiját. A pályaudvaron azonnal fellépett az udvari vonat szalonkocsijába, amelynek aajtájából katonás bucsut vett állandó kíséretétől. Öt óra husz perckor indult mozgásnak a királyi különvonat, vissza, Bucaresti felé...

Tataru miniszter az éjfél óráig maradt Aradon. Erdély minisztere a király távozása után a megyei prefektus, *Furlugeanu* Octavian temesmegyei prefektus és *Radu* dr. kíséretében a családi erdőtelepre ment ki, majd éjjel 12 óra 20 perckor a curtici-i gyorsal elhagyta Aradot.

Hivatásuk magaslatán álltak az aradi hatóságok

Az a rövid két és fél óra, melyet az uralkodó Aradon töltött, a legteljesebb rendben folyt le, ezzel is bizonyosságot szolgáltatva a hatóságok alapos munkája mellett. Elismerés illeti meg úgy a közigazgatási hatóságokat, mint az állambiztonság és a rendőrség szervezetét, amely ez alkalommal is kifogástalanul működött. *Moga* Romulus dr. rendőrkezes, *Ciorescu* Tache sziguranca-főnök a rendelkezésre állott igen rövid idő alatt is minden elővigyázatossági rendszabályt megtettek, hogy az uralkodó a legjobb impressziókat nyerje újra: ebben különben eredményesen működött közre a térparancsnokság, valamint a megye és a város vezetősége is. *Mladin* Jenő a közlekedésügyi osztály főnöke mintaszerű rendben tartotta mindenütt a forgalmat, amelynek szabályozása egyik főfeladata volt annak, hogy az uralkodó programja sima és gyors lebonyolítást nyerjen: a pályaudvaron *Barbat* Coriolan rendőrkapitány tartotta fenn a rendet sok körültekintéssel és figyelemmel. Az uralkodó aradi látogatásának színes epizódjairól mai lapunk más helyén számolunk be.

Az aradi Csáky ékszerész betörőjét állítólag elfogták Nagyenyeden

Izgalmas revolverharc a betörővel — Menekülés az igazoltatás elől — Az áruló vasutijegy — Akinek foglalkozása: „hivatásos betörő” — Megindult a nyomozás a betörő bűnlajstromának összeállítására

Nagyenyedről jelentik: A nagyenyedi rendőrség izgalmas revolverharc után elfogta az elmúlt éjszaka folyamán Ország Géza híres nemzetközi betörőt. A rendőrközre került betörő az elmúlt hetekben Aradon is járt és az eddigi jelek szerint, ő követte el a Csáky ékszerész kárára történt betörést is. A veszedelmes ember elfogatásáról nagyenyedi tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap a késő esti órákban két szolgálatot teljesítő közrendőrnek feltűnt egy gyanús viselkedő, jólöltözött férfi. A rendőrök igazolásra szólították fel, aminek a megszólított látszólag eleget akart tenni. Kigombolta elegáns felöltőjét és tárcája után nyult, kivette és keresgélni kezdett a pénztárcában. A következő pillanatban teljesen váratlanul lármázni kezdett, hogy ellopták a pénzét és eközött voltak az írásai. A rendőrök meglepetésükből, amelyet a betörő hitelen rögtönzött kiabálása keltett, még jóformán nem is tértek magukhoz, amikor Ország Géza futásnak eredt. A két rendőr rögtön utána vetette magát, majd előkapták revolvereiket, azonban, mintha a szerencse a menekülő mellé állt volna, a fegyverek csütörtököt mondtak. A betörő ekkor már lényeges egérutat nyert és a közeli házak kertjein keresztül sikerült elmenekülnie.

Az üldöző rendőrök látva, hogy az elmenekült embert nem tudják elfogni, értesítették a történetekről a központi rendőrséget, ahonnan azonnal egy csapat rendőr sietett ki a környékre és megkezdték annak átkutatását. A rendőrség munkája eredménnyel is járt, amennyiben a késő éjjeli órákban az egyik kertben megtalálták az elmenekült betörőt. Amikor ez látta, hogy a rendőrség teljesen körülvette a környéket, előkapta revolverét és több lövést adva le a közelben tartózkodókra, át akart törni a rendőrgyűrű. Ez nem

járt sikerrel és a veszedelmes gonosztevőt erősen megbilincselve szállították be a rendőrségre, ahol azonnal megkezdték kihallgatását.

Itt először azt vallotta, hogy Zardaky Sándornak hívják és hogy csehszlovák állampolgár. Megmotozása alkalmával semmiféle írást nem találtak nála. Később már azt mondta, hogy az eredeti neve Ország Géza. Románia csaknem minden városában követett el betöréseket, legutóbb Szatmáron és Aradon. Igen sok lopott holmit találtak zsebeiben, így többek között egy temesvárad-gyulafehérvári vasutijegyet is, amelyvel annak idején utazott, amikor az ismeretes Csáky-féle betörést elkövették. Ebből tehát arra lehet következtetni, hogy ezt is ő követte el. Amikor a rendőrségen megkérdezték, hogy mi a foglalkozása, kijelentette, hogy: „hivatásos betörő”. Hosszas vallatás

Felakasztják a kispesti gyilkosokat

A kormányzó elutasította a kegyelmi kérvényt — Szerdán reggel fél nyolckor hajtják végre a halálos ítéletet — A honvédtörvényszék udvarán állították fel az akasztófát — Ujrafelvételi kérelmet adott be az egyik halálraítelt védője

Budapestről jelentik: Ma délelőtt a katonai törvényszéken Mánya János alezredes maga elé idézte Sztaniszlavszky Józsefet és Kava Gusztávot és felolvasta előttük a kabinetiroda leiratát, amely szerint a kormányzó a kegyelmi kérvényt elutasította és szabad utat enged a halálos ítélet végrehajtásának. A kivégzés idejét a katonai törvényszék holnap reggel fél 8 órában állapította meg és azt a Margit-körtüli katonai fogház udvarán hajtják

vége. Ezután az akzredes megkérdezte a halálraíteltéktől, hogy megértették-e a felolvasott határozatot. Kava Gusztáv nem tudott válaszolni, csak *dadogva ejtett ki egy-két szót*, viszont Sztaniszlavszky határozottan mondotta: „Igenis, megértettem!”

Sztaniszlavszky és Kava, amikor utolsó kívánságuk iránt érdeklődtek, azt felelték, hogy nem akarnak semmit, csak cigarettát adjanak nekik. Természetesen rögtön teljesítették kívánságukat, sőt az iránt is intézkedés történt, hogy bőséges ebédet és vacsorát kapjanak borral.

Ma délelőtt jelentkezett a honvédtörvényszéken Kovács János ítéletvégrehajtó, hogy átvegye az utasításokat és ezek értelmében a délelőtt folyamán már fel is állította az akasztófákat a honvédtörvényszék udvarán. Először Kavan fogják az ítéletet végrehajtani, azután Sztaniszlavszkin, aki az első kivégzésen nem lesz jelen, őt csak Kava felakasztása után vezetik elő.

Sztaniszlavszky védője ma váratlanul újrafelvételi kérelemmel élt, melyben azt hangsúlyozza, hogy *védenec elméletben* s nem lehet rajta az ítélet végrehajtani. A kérvényt továbbították a városparancsnoksághoz, amely hatóság illetékes lenne dönteni az ügyben, azonban az esti órákig nem történt az ügyben döntés és nem hiszik, hogy az ítélet végrehajtását felfüggesztenék emiatt. A két halálraítelt az ítélet kihirdetése után siralomházban helyezték el s az éjszaka folyamán két lelkész tartózkodik majd mellettük.

Az amerikai külügyi államtitkár Genibe hívta Tardieut és Grandit

A leszerelési konferencia nem oszolhat szét eredmény nélkül.

Genfből jelentik: Stimson amerikai külügyi államtitkár ma magához kérte MacDonald angol miniszterelnököt és Brüning kancellárt, akiket a leszerelésre vonatkozólag hosszas tárgyalásokat folytatott. Stimsonnak határozott szándéka ugyanis az, hogy a leszerelési konferencia nem oszolhat szét eredmény nélkül. Stimson egyébként ma telefonon felhívta Tardieut és Grandit, akiket megkért, hogy sürgősen utazzanak Genibe. Hír szerint Tardieu miniszterelnök már el is határozta propaganda-utjának megszakítását.

Csak ha már késő

Ismérik fel sokan a rendszeres száj- és fogápolás fontosságát. Ne várjon addig, óvja meg fogainak egészségét a frissítő hatású és kellemes aromájú

PEBECO

FOGASZTA

mindennapi használata által.

PEBECO tisztá, frissen illatozó lóbeleta és ragyogó fehérséggű fogakat eredményez

Tízletn óntabusban Lei 20— és 32—

BEIERSDORF & CO. R. R. T. BRASOV

Titulescu visszatér a belpolitikai életbe

Táviratilag magához kérte Genfben a nemzeti-parasztpárt vezető politikusait — Titulescu lemond a londoni követi állásáról

Bucurestiből jelentik: A Curentul rendkívül érdekes cikket írt Mihalache és Madgearu genfi utjáról. A lap szerint ez az út nem csupán tanulmányi jelleggel bír, hanem a nemzeti-parasztpárt jelenlegi vezérének Titulescu még április tizedikén távratilag Genfben hívta. Ekkor több levélváltás történt londoni követünk és Mihalache között, amelyeknek eredményeképpen olyértelmű megállapodás jött létre, hogy

a nemzeti-parasztpárt több vezető tagja Genfben utazzon. Így nemrégiben utnak indult Mironescu, míg most Mihalache és Madgearu is a Népszövetség városába utazott. Politikai körökben Titulescu tárgyalásait azzal hozták összefüggésbe, hogy a londoni követ vissza akar vonulni jelenlegi posztjától és — mint már ezt annyiszor kombinálták — *aktív részt akar venni az ország belpolitikai életében.*

A nemzeti-szocialisták koalíciós ajánlatot tettek a német centrumpártnak

Hitler és Brüning külpolitikájában nincs

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung közlése szerint a nemzeti szocialisták formális koalíciós ajánlatot tettek a centrumpártnak porosz kormány alakítására. A centrumpárt csak a májusban megtartandó birodalmi pártértekezleten dönt, hogy egyáltalában kezdjen-e tárgyalásokat Hitlerékkel, vagy sem. Az angol sajtó meglehetősen higgadtan ítéli meg a német választások eredményeit s leszögezik, hogy — ebben egyetértenek a jobboldali Times és a baloldali Daily Herald is — hogy a hitlerizmus nem egyéb, mint a német nép elkeseredésének kikristályosodása, illetve a hitlerizmus előretörése nem egyéb, mint en-

„A hitlerizmus nem más, mint a német nép elkeseredésének kikristályosodása” különbség — Valószínű az együttműködés

nek az elkeseredésnek lélektani kifejezése. Egyes lapok szerint, valószínűnek látszik, hogy Hitler és Brüning külpolitikai célkitűzéseiben nem is volt tulajdonképpen különbség s most minden valószínűség szerint közeledés jön majd létre s esetleg együttműködésre is sor kerül.

A francia Ère Nouvelle írja: „Vegyék tudomásul a Rajnán túl, hogy a barátkozás szelleme ellenére nem fogjuk engedni a kihívás politikájának érvényrejutását. Bármennyire is csak a béke érdeke vezeti a franciákat, de jóakarataink attól függ, hogy miképpen viselkedik Németország.”

A SZERELEM ÁRNYÉKÁBAN...

Egy magyar vegyész-mérnök szenzációs találmánya — Erőteljes kísérletek az európai hadseregekben — Az egészséges és a beteg zászlóaljak statisztikája — Románia is tárgyal a feltalálással.

Az Ara i Közlöny számára írta: PAÁL JÓB.

Milano, 1932. április végén.

Igen kényes a téma, amelyről most írni szeretnék.

... Az élet nagy tragédiái nem azok, amelyekről hasábos cikkeket írnak az újságok. Csöndben húzódnak meg ők a tömegek között és napról-napra, órától-óra ezrével ragadják el magukkal áldozataikat. Nyomor és fájdalom kíséri ezeket a tragédiákat: statisztika igazolja, hogy Délamerikában a lakosság hetven százaléka szenved nemi betegségekben. A háborúban az egyes államok a venereás betegségek gyógyítására többezt költöttek el, mint amennyibe a srápnell, meg a harminckettes került. Komoly tudományos egyesületek tüzték maguk elé a problémát: miként lehetne megszabadítani az emberiséget azoktól a nyavalyáktól, amelyek jobban pusztítanak, mint a tuberkulózis, vagy a rák. Az apa büne megbünteti a fiukat harmad és negyedigiglen és szerte a világon mindenfelé tudósok hajolnak laboratóriumok görebei fölé, hogy megtalálják a medicinát, amely megváltja a világot.

És amikor komoly orvosi lapokban a tudományos világ legkitűnőbb fátylavívői tartják állandóan napirenden a kérdést, itt Milanóban rövid hírből jelentik az újságok, hogy az olasz kormány engedélyt adott arra, hogy egy fiatal magyar vegyész-mérnök találmányát holnapról kezdve a trafikokban árulják. Itáliáé a dicsőség, hogy a gyógyszert bevitte a trafikba, oda, ahol eszterdők óta recept nélkül, centissimoként lehet kapni a chinint. Statisztika igazolja, hogy mióta a chinint a trafikban lehet kapni, azóta Olaszországban ugyiszólván eltűnt a malária...

Példanélküli kísérletek a bolognai egyetemen

Amíg azonban a Veto, dr. Strauss Jenő magyar vegyész-mérnök találmánya eljutott a

séges ember volt. Szerződést kötöttek vele: a szerződés értelmében a kísérletek ideje alatt teljes ellátást és tízezer lírát kap. Amennyiben a kísérletek következtében megbetegednék, a klinika, illetve a feltaláló vállalja a gyógykezelés költségeit és ez esetre újabb tízezer lírát fizetnek ki neki. A kísérlet másik szereplője egy nő volt, egy beteg bolognai lány, aki kezelés alatt állott a klinika venereás osztályán. A cipészsegéd — hogy úgy mondjam — házasságra lépett a beteg leánnyal. Házáséletük legintimebb jelenetei a professzor és az asszisztensek jelenlétében, a klinika egyik rendelkezési helyiségében folytak le. Hat héten át, hetenkint kétszer. Minden alkalommal a cipészsegéd orvosi ellenőrzés mellett igénybe vette a magyar vegyész-mérnök találmányát és a szerződés szerü teljesítmény után a professzor és az adjunktusok a legalaposabb vizsgálatot végezték. Vérvizsgálatot, Wassermann-féle vizsgálatot és különböző bakteriológiai vizsgálatokat. A kísérletek befejezése után néhány héttel a kísérleti alany ott maradt még a klinikán és amikor elhagyta az intézetet, kiállították a bizonyítványt: a cipészsegéd olyan makkegészségesen hagyta el a klinikát, mint ahogyan bekerült oda.

A magyar, osztrák és jugoszláv hadseregek bevezetik a találmányt

A bolognai kísérletezéssel egy időben érdekes kísérletek folytak-különböző hadseregek csapatstejnél is. A magyar nemzeti hadseregben dr. Kovács ezredes orvos, Ausztriában Scheubel brigádéros orvos, Jugoszláviában pedig az egyik belgrádi ezred orvosfőnöke végezték ezeket a kísérleteket. Ezeknek a lényege a következő volt:

A karácsonyi ünnepek előtt, amikor a legénység szabadságra ment, egy ezred egyik zászlóaljának felét ellátták a Veto-val és a le-

Megjelent dr. Váradi Ede és dr. Markovits Henrik fordításában a

"Konverziós törvény"

teljes magyar fordítása 25 Ara 20 lej.

Kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban.

kormányja elrendelte, hogy minden mulatóhelyen feltűnő helyen a vendégek rendelkezésére kell állania a magyar találmánynak. Uruguayban működik egy ötmillió dolláros alapítvánnyal létesített intézet, amely céljait tüzte ki a nemi betegségek megelőzését és az intézet most ugyiszólván egész működését a Veto-val végzett kísérletekre fordítja.

Csehszlovákia, Románia, Anglia és Németország most folytatnak tárgyalásokat a feltalálással

Strauss Jenő doktor most érkezett haza Egyiptomból. Hihetetlenül érdekes és Afrikára jellemző, amit elmesél:

„Az egyiptomi hadseregben — mondja — ugyanúgy próbálták ki a Veto-t, mint Magyarországon, Olaszországban. Ausztriában vagy Jugoszláviában. Az eredmény hasonlóan kitűnő volt. Az orvosi vélemény elkészülte után audienciára hívott meg a hadügyminiszter. Én azzal a szent meggyőződéssel mentem el az audienciára, hogy itt megállapodást létesíthetek az egyiptomi kormánnyal. Nagy meglepetésemre azonban a hadügyminiszter a perre a következőket mondotta nekem: „Uram, az ön találmánya nagyszerű, kitűnő, de — éppen ez a baja. Ez az oka, hogy komoly megfontolás után úgy döntöttünk, hogy nagyszerű találmányát nem vezetjük be a hadseregünkbe. Nálunk ugyanis az a helyzet, hogy az arab katonát ezidőszerint csak a nemi betegségekkel való félelem tartja vissza attól, hogy a közénk kerülő idegen nőkkel ne erőszakoskodjék az eddigénél is veszedelmesebb módon. Már most, ha a mi legénységünket felvilágosítjuk arról, hogy létezik a világon egy szer, amellyel megvédheti magát, akkor nincsen az a hatalom a földön, amely fegyelmet tudjon tartani a mi hadseregünkben...”

A román kormány Bucurestibe hívta meg tanácskozára a fiatal magyar tudóst. Prágában megalakult a Medica rt., amely a csehszlovák köztársaság területén fogja gyártani a Veto-t. Angliában 30.000 font alaptőkével most van alakulóban egy vállalat a szabadalom értékesítésére. Németországban hatalmas költséggel, állami támogatással kétezer méteres filmet készítettek a találmány propagálására. „Schatten über die Liebe” ennek a filmnek a címe és a német kormány elrendelte, hogy a filmet be kell mutatni az összes felsőbb iskolában. Olaszországban a napokban jön ki a rendelet, amely kötelezővé teszi a Veto használatát az egész olasz hadseregben és magam voltam jelen, amikor Strauss doktor milánói laboratóriuma repülőgépen küldte szét a csomagokat oda, ahol repülőgépen várják a küldeményt. Láttam azt a levelet, amelyet Balbo olasz légügyi miniszter délamerikai kirándulásának orvosfőnöke, Furiatti írt a magyar vegyésznek és amiben azt írja, hogy egyedül a Veto-nak köszönhető, hogy a repülőgépet kísérő hadihajók legénysége egészségesen tért vissza Itáliába.

A tudományban nincsen egy pillanatra sem megállás. Az ember fáradhatatlanul küzd a szervezetét veszélyeztető betegségek ellen. A klinikák betegszobáiban és a vegyészek górcsőve alatt egyre-másra születnek meg a találmányok, amelyek leküzdik azt a veszedelmet, amiről eszterdőkkel ezelőtt azt hittük még, hogy leküzdhetetlenek.

És ahogyan szinte megbüvölten hallgatom a fiatal magyar vegyész fanatikus beszédét, arra gondolok: talán mégis valóra válik az álom: eltűnik az árnyék a szerelem mellől...

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

HALLO! ... HALLO! ...
Téves kapcsolás! NOÉ BARKAJA
 ma bucsuzik SCHNEIDER MAGDA ifjúsági előadás: **JEGY 8 LEJ.**
CORSO-MOZZGOBAN.

pesti laboratórium asztalától a milanoi trafikba, hosszú utat kellett megtennie.

Ennek az utnak egyik legérdekesebb stációja a bolognai egyetemen Maiocchi Dominico professzor klinikája. Nem volt még eset arra, hogy tudományosan olyan kísérletet végeztek volna, mint amilyenre Maiocchi professzor vállalkozott.

Strauss Jenő dr. katona volt a háborúban. Látta: hogyan tizedelik a legénységet a venereás betegségek és maga is meggyőződött arról, hogy a baktériumok pusztítása nagyobb, mint a gépfegyveré, vagy a szuronyrohamé. A háború után kísérletezni kezdett, a célja az volt, hogy felfedezzen egy szert, amivel meg tudja védeni a férfiakat a fertőző veszedelmétől. Talán egy évig kísérletezett és amikor orvosprofesszorok véleménye szerint megtalálta azt a vegyületet, amely tökéletes és biztos, az olasz kormányhoz fordult azzal a kérésével: rendeljék el találmányának az olasz hadseregbe való kötelező bevezetését. Itáliában komolyan tárgyalták a kérelmet, de feltették szabot: elméleti vélemények helyett teszték gyakorlatban bizonyítani azt, hogy a Veto az, aminek a feltaláló és az orvosok ezt a kémiai szert deklarálják.

Strauss doktor elutazott Bolognába és itt történt meg a következő, a maga nemében példa nélkül álló kísérlet:

Egy munkanélküli cipészsegéd vállalkozott arra, hogy a tudományos kísérletek céljaira rendelkezésre bocsátja magát. A vállalkozó jó, erős és ami a legfontosabb, teljesen egész-

génységet kitanították annak használatára. A zászlóalj másik fele Veto nélkül utazott haza. A karácsonyi szabadság lejártá után nyomban orvosi vizsgálatnak vetették alá a visszatért legénységet. Az eredmény meglehetősen érdekes volt: azok, akik magukkal vitték a szabadalmat, egészségesen érkeztek vissza, jóllehet saját állításuk szerint odahaza olyan életet éltek, amint egy szabadságos katona élni szokott, a Veto-val el nem látott katonák között pedig Pesten 9, Bécsben 11, Belgrádban pedig 7 beteget konstataáltak az orvosok. E kísérletek következtében előbb a magyar nemzeti hadsereg, majd röviddel aztán az osztrák és a jugoszláv határozta el, hogy teljes legénységét ellátja ezzel a találmánnyal és e sikereknek a következménye az volt, hogy a fiatal magyar vegyész felfedezésének híre eljutott az óceánon túlra is.

A szenzációs találmány óriási sikere

Két magyar orvos, dr. Gmehling és dr. Renner kivitték Kinába a Veto-t és ma a kínai hadseregben a katonák magukkal viszik a cigarettá nagyságu fiolákat a harctérre, előttem fekszenek cikk-cakkos kínai plakátok, amelyek kioktatják a felkelő nap szomorú birodalmának fiait a helyes használatra. Strauss doktor, aki itt ül szemben velem, mutatja a délamerikai „El Diario” és „El Pais” hasábos cikkeit és a legnagyobb délamerikai tudományos intézetek vezetőinek oldalakra terjedő szakvéleményét. Ma már Kolumbiában, Venezuelában, Mexikóban nemcsak a hadseregekben kötelező a Veto használata, hanem ezeknek az államoknak a

Adóelengedést kérhetnek az aradi árvizkárosultak

Caba Gyula aradi pénzügyigazgató nagyfontosságú nyilatkozata — A károsult kereskedők a patenta fixa elengedését kérhetik — A kérvényeket a pénzügyigazgatósághoz kell benyújtani

Az árvizkárosultak felségélyezésével kapcsolatosan, mint emlékeztetés, Tataru dr. erdélyi miniszter a pénzügyi segélykiutaláson kívül kilátásba helyezte, hogy a kormány az adófizetésekkel kapcsolatosan is bizonyos könnyítéseket léptet életbe. A pénzügyi segélyezés meg is történt, az adófizetésekre vonatkozó könnyítések azonban mindezekig nem történtek meg és így különösen Ó- és Ujmiklakai adófizetői a legnagyobb bizonytalanságban vannak, mert vagyoniuk elvesztése mellett ki vannak téve annak, hogy az adóhivatalok hátralékos adójuk fizetésére hívják fel őket.

Tekintettel arra, hogy az adókra vonatkozó könnyítések legelső sorban az aradi pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartoznak, ebben a nagyjelentőségű kérdésben, amely Arad két árvizsújtotta városrészének lakosságát érdekli közelről, kérdést intéztünk Caba Gyula adminisztrátorhoz, aki a következőket mondotta:

— Teljes mértékben át tudjuk érezni az árvizkárosultak jelenlegi nehéz helyzetét és ennek szemelődött tartásával igyekezünk minden lehetőt elkövetni, hogy segítségükre legyünk. Legalább addig, amíg a csapat kiheverik és ismét eleget tudnak tenni kötelezettségeiknek. A legelső és legfontosabb kérdés az adófizetés kérdése, amelyre vonatkozólag többféle megoldás is kínálkozik. Mindenekelőtt a törvény szerint a legelső teendő az, hogy az érdekelt árvizkárosultak az aradi pénzügyigazgatóságon keresztül kérjék a minisztertől adóik elengedését, illetve haladékot annak kifizetésére. Ezt a kérvényt minden árvizkárosultnak be kell adni, mert ennek hiányában nem lehet adóügyét tárgyalás alá venni. A kérelem alapján döntünk azután arra vonatkozólag, hogy a szenvedett kárhoz arányítva, teljes adóelengedésre terjesszük-e fel a miniszteriumhoz, vagy pedig csupán adóhaladékot adhatunk részére. A kérelemhez csatolni kell a polgármes-

teri hivatal hivatalos bizonylatát arra vonatkozólag, hogy a szenvedett kár mekkora. Akinek háza teljesen tönkre ment, de viszont földje van, természetesen nem számíthat teljes adóelengedésre.

Az ilyeneknél figyelembe kell venni a föld hozadékát is, tehát csupán annak arányában lehet a házadó lejjebbítéséről szó. Akiknek házaik csak részben sérültek meg, a sérülés arányában kapnak adóhaladékot, illetve adóelengedést.

Különböztetést még egy igen fontos akciót akarok megvalósítani, amely elsősorban a kereskedőket érdekli. Az árvizkárosult kereskedőknek nemcsak a házadóra vonatkozólag akarok előterjesztést tenni a miniszternek, hanem a patenta fixa adó csökkentésére vonatkozólag is. Mindenesetre az érdekelt kereskedőknek kell kérelmezni ezt is, hogy a kérelem alapján tudjunk eljárni a továbbiakra nézve.

Caba Gyula aradi pénzügyigazgató nyilat-

A tömeg közé vágattak a megvadult lovak a Szabadság-téren

Az autótülköléstől megijedt állatokat nem tudták megfékezni — Különös véletlen, hogy súlyos baleset nem történt — A kivonult mentőknek nem akadt komolyabb dolguk

Rendkívül izgalmas, pánikszerű jelenet játszódott le ma délelőtt Aradon. Valamivel tíz óra után, amikor a volt Szabadság-téri piacon a legnagyobb volt a forgalom és a különböző élelmiszerekkel feltátrak előtt a legtöbben állottak, a volt Eötvös-ucca felől az I. Rosiori-ezrednek egy kenyérral megrakott kocsija fordult be a Szabadság-térre. A kocsin három katona ült. Ugyanekkor a volt Asztalos Sándor-ucca felől egy városi autobus közeledett, amely erősen túlkölt. A lovak ekkor —

talán a közeledő autobusztól — megrémültek és egy hirtelen mozdulattal a piac négyeszege felé kezdtek vágatni.

A bevásárlóknak és az árusoknak a piacon lévő hatalmas tömege rémülettel tekintett a száguldó lovak felé és természetesen mindenki menekülni igyekezett, amerre tudott. Amikor a kocsik elé fogott lovak száguldani kezdtek, a gyeplő elszakadt, úgy, hogy a kocsiban lévő katonák már nem voltak urai a megvadult állatoknak, amelyek keresztül gázoltak az aszfalton elhelyezett árucikkiken, feldöntötték az árusok sátrait, a hatalmas napernyőket. A piacon pánik lett urtá az emberek, kétségbeesett sikolyok hallatszottak és a tömegszühözis már embereket látott a kerekék alatt és halottakat vett az aszfalton látni. A megvadult lovak végül is a narancsos sátrak előtt álltak meg. Az egyik ló ugyanis egy narancsal feltátrába lépett, megholt és elesett. A katonáknak és az odasereglett embereknek ekkor sikerült a lovakat megfékezni.

Amikor már a rémület valamennyire elült, kezdtek csak összeszámolni a sebesülteket. Közben kihívták a mentőket is. Mint megállapítást nyert, a felnőttek közül többen csak könnyebben sérültek meg: kezükön, lábukon, azonban egy kisfiút súlyosabb sérülésekkel a gyermekkorházba szállították. A tizenegy éves gyermek, Jordan Antal a kocsikerekei alá került, amelyek jobb lábát három helyen is megrongosították, anélkül azonban, hogy a kisfiú lába eltört volna. A sebeket a gyermekkorházban azonnal bevarrták és abban az esetben, ha komplikációk nem állanak be, rövid időn belül elhagyhatja a kórházat. Nem érdektelen megemlíteni, hogy a szerencsétlen kisgyermek egy bolgár kertésznek a kisfiú, aki árvizkárosult. Az illetékes hatóságok bevezették a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Bűnvádi feljelentést tettek egy borossebesi kereskedő ellen

A vizsgálóbíró nem látott okot az őrizetbevételre — A lopásokkal vádoltak szerint a kereskedő százezer lej értékű árut rejtett el a csődtömegből — Az új feljelentés alapján megindult a vizsgálat

A borossebesi csendőrség az aradi ügyészségre kísérte be Voian Sofron, Peia Pál, Iercan Pál, Gergar Simon és Wagner János borossebesi lakosokat, akiket Panic András borossebesi kereskedő jelentett fel, mert állítólag üzletéből és faterleperől különböző árukat és faalkatrészeket loptak el 50.000 lej értékben. A csendőrség és az aradi ügyészség beigazoltának látta a lopás vádját, amidőn azonban a gyanusítottak a vizsgálóbíró elé kerültek, semmi olyan konkrét körülmény nem látszott fennforogni a kihallgatás alkalmával, amely további őrizetbevételüket indokolta tette volna. Gergar Simon boltiszolga kivételével Voian Sofront és társait a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte. Gergar őrizetbevételét azért rendelte el a vizsgálóbíró, mert az üzletben levő árukat egyedül ő kezelte és feltételezhető, hogy a tényleg fennálló hiányok tőle származnak.

A vizsgálóbírói végzés után érdekes fordulattal állott be az ügyben. Voian Sofron és három társa dr. Lepa Valér aradi ügyvéd után bűnvádi feljelentést tettek hatóság előtt rágalmazás címén Panic András ellen. Feljelentésükben az ügyészség tudomására hozták, hogy Panic csődöt kért önmaga ellen, a csődkérelem benyújtása előtt azonban mintegy 100.000 lej értékű árut hordatott el üzletéből és raktárából. Az állítólagos lopásokra vonatkozólag is azért tett volna bűnvádi feljelentést a csendőrségen, hogy ilymódon leplezze a csődtömegből elvont áruk hiányát. A feljelentés ügyében, amely új fordulatot adott az ügynek, az ügyészség elrendelte a vizsgálat bevezetését.

Az aradi törvényszék szüneti vádtaácsa ma délelőtt foglalkozott Gergar Simon őrizetbevételével és megerősítette a vizsgálóbíró le-tartóztatási végzését.

Caciulata

radioaktiv ásványvíz, ajánlva a következő betegségek ellen: vesebaj, májbaj, kösvény, vizeleti bántalmak, érlemzesedés.

Kapható: KARDOS M. utóda cégnél
Arad, Strada Eminescu 16. sz.

Színházban

és mindenütt, ahol sok ember van e gyütt, fenyegeti a influenza veszélye. Fertőzés ellen megvédik a

Pantflavin-
asztiliák

kozata annyiból nagyfontosságú, mert megadja a lehetőségét az árvizkárosultaknak arra vonatkozólag, hogy milyen módon kaphatnak adóelengedést, illetve haladékot. Mivel az adóhaladék megadása a pénzügyigazgató hatáskörébe tartozik, Caba Gyula adminisztrátor ígéretének kapcsán a kérdésnek ez a része elintéztnek tekinthető. Az adóelengedés az árvizsújtotta területekre vonatkozólag minden bizonnyal az egész ország árvizkárosultjaira kiterjedő miniszteri intézkedéssel nyer elintéztést, minden esetre azonban ajánlatos, ha az érdekelt a pénzügyigazgató által jelzett kérelmet erre vonatkozólag már most benyújtják.

Az aradvárosi mozgósínházak műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órákor.

CENTRAL MOZGÓ: JÁNCOS HUSZÁROK. (Ma utoljára.) Németül beszélő, látványos, bohókás, mókás, zenés illmoperett. Főszerepekben: OSCAR KARLWEIS, FRIEDL HARLIN, GRETL THEIMER, VEREBES ERNŐ és ALB. PAULIG.

SELECT MOZGÓ: (Ma utoljára.) Orosztárgyú erkölcsdrama. EVELYN HOLT és IGO SYM játsszák a vezetőszerepeket.

HIREK

Mr. Price május elsején
éjfélkor ifjúvá varázsol egy
kecskebakot

Középkori csodát idéznek fel modern környezetben s a kísérletet az angol rádió a helyszínről közvetíti

Londonból jelentik: A neves angol pszichiáter, Mr. Price, a május elsejére forduló éjszakán — éjfélkor — a Brocken-hegyen megkísérel egy ősi varázslatot: ifjúvá változtat egy kecskebakot.

Annakidején sokat foglalkoztak a világlapok azokkal, hogy az angol lélekkutatók, akik göttingai tudósokkal dolgoznak együtt, már az idei év első teleholdas éjszakáin meg akarták próbálni ezt a „feketemágiát“. Akkor azon mult a dolog, hogy a szüz, akire a kísérletnél okvetlenül szükség van, — félt a meghülés-től. S attól is tartottak, hogy nem érik el az igazi céljukat, ha nem a legnagyobb nyílvánosság előtt járnak el.

Most azonban minden körülmény igen kedvez a próbálkozásnak. Azon a környéken, ahol a varázshírű Brocken-hegy van, Elend és Schierke területén, május elsejére virradó éjszaka nagyszabású Goethe-émlékünnep lesz és így ennek programjába illesztették a mágius kísérletet is. Az angolokat ez a dolog rendkívül érdekli; Angliában ugyanis a babona még ma is igen nagy mértékben el van terjedve. Mr. Price-ék társasága éppen azt tűzte ki céljául, hogy küzdelmet indít a babona ellen.

A küzdelem módja rendkívül egyszerű: sorra veszik a híres okkult kísérleteket és megpróbálják, mi teljesebb be belőlük. Természetes, hogy minden apró szabályt igen gondosan követnek, de közben a legszigorubb ellenőrzést alkalmazzák. A Brocken-hegyi kísérletet például egy ősi német szöveg alapján rendezik, amelyet Göttingenben találtak meg, középkori képirásos példányban. Eszerint egy bizonyos meghatározott éjszakán bűvös kört kell huzni a Brocken-hegyen, amelybe a meglévő varázsigék között, egy kecskebakot hajtának be. A bakhoz odalép egy szüz, elmondja a varázsszavakat és nagy fehér takarót borít rá. Ekkor bűvös karéknak következnek s ha leveszik a takarót, a bak helyén egy szép ifjút találnak.

Mr. Price természetesen szentül meg van győződve arról, hogy a kísérlet nem sikerül, de arra a hirre, hogy mégis megpróbálkozik vele, angolok részéről olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy végül nemcsak a rádiótársaságok, hanem a vasutak is foglalkozni kezdtek a dologgal.

A vége az lett, hogy az angol rádió a kísérlet lefolyását műsorába illesztette. A Brocken-hegyen mikrofont szerelnek fel, a vasutak pedig gondoskodnak különvonatokról.

Május elsejére virradó éjfélkor tehát rendkívül varázslatos dolgok fognak lejátszódni Elend és Schierke vidékén.

— **IDÓPRÓGNÓZIS.** Éjjel egyes helyeken gyenge talajmenti fagy, nappal enyhe időjárás várható.

— **A király Bucurestiben tölti a husvétünnepet.** Bucurestiből jelentik: A király a husvétünnepet Bucurestiben fogja tölteni és az ottani isentiszteleteken vesz részt. Az uralkodó az erdélyi utazásáról előzetesen nem értesített senkit, úgy, hogy csak tegnap este, amikor vonatra szállt, tudták meg a hatóságok, hogy a király Aradra utazott. Az erdélyi árvízujtató vidékek megtekintése után Barladot látogatja meg a király, majd a Dnyeszter által elöntött területeket nézi meg.

— **Grätz Gusztáv beszámolója Magyarország vámpolitikájáról.** Budapestről jelentik: Grätz Gusztáv az innsbrucki nemzetközi kereskedelmi kamarai konferenciáról visszatérve, az ottani tapasztalatának összegezését ma ismertette az újságírók előtt. Kijelentette, hogy Magyarország csakis olyan közép-európai válságmegoldást támogathat, amely megelőző értékű vámkedvezményt biztosít Magyarországnak számára.

LEGUJABB

Tardieu konföderációs terve ellen
foglalt állást a kisantant

A javaslatot ellenzi a Nemzetközi Fizetések Bankja is — A nagyhatalmak az érdekelt államok delegátusainak összehívását sürgetik

Genéből jelentik: A dunai államok pénzügyi talpraállítására körül rendkívül súlyos komplikációk állottak elő, amelyek nagyon könnyen a francia terv felborulásával fenyegetnek. A terv keresztülvitelét ugyanis a kisantant, de különösen Csehszlovákia ellenzi. Ugyancsak a Tardieu-javaslat ellen foglalt állást a Nemzetközi Fizetések Bankja is, amelynek megbízottja ma érkezett Genébe és kijelentette, hogy az NFB nincs abban a helyzetben, hogy a terv finanszírozására kölcsönt tudjon nyújtani.

— **Tagányi Sándor dr. temetésére még nem történt intézkedés.** Aradon általános részvényt keltett dr. Tagányi Sándor hirtelen halála, melyről legutóbbi számunkban beszámoltunk. Tagányi Sándor dr. temetése iránt még mindig nem történt intézkedés, ugyanis az elhunyt nővére és sógora, akik jelenleg Bécsben minden előkészületet megtesznek a temetésre vonatkozólag, mindeddig nem küldtek Aradra értesítést. A mai napon felkerestük id. Martos Ferencet, az elhunyt apósát, aki elmondotta, hogy a temetésre vonatkozólag mindeddig nem kapott értesítést és így teljes bizonytalanságban van arra nézve, hogy Tagányi Sándor dr. holttestét hazaszállítják-e a gyoroki családi sírboltba, vagy Bécsben helyezik örök nyugalomra.

— **Ismét Moldovan Sabin a feketeszesz-ügy vizsgálóbírója.** Az igazságügyminiszter néhány héttel ezelőtt elfogadta Moldovan Sabin delegált vizsgálóbírói lemondását a feketeszesz-ügyben kapott delegációjáról s helyébe Ludosan Miklós vizsgálóbíró bízta meg a további nyomozások lefolytatásával. Ma érdekes leirat érkezett Aradra a törvénytörvények elnöki osztályához. A leirat szerint a minisztérium véleménye az, hogy a feketeszesz-ügy vizsgálat további nyomozása bünyügyi szempontból lezárva nincs és ezért további intenzívebb vizsgálat folytatása szükséges. Tekintettel arra, hogy a bünyügyi anyag oly nagy, hogy annak kivizsgálására külön vizsgálóbíró delegálása szükséges, az igazságügyminiszter a közeljövőben ismét megbízza Moldovan Sabin aradi törvénytörvényi bírót a feketeszesz-ügy újabb felmerült fázisainak bünyügyi kivizsgálásával.

**Poloskairást, parketta tisztítást végez
LOVAS, Strada Oituz No. 11.**

— **Tornádó elpusztított egy várost.** Londonból jelentik: Nashvilleből érkező híradások szerint Aldotte városkában borzalmas erejű tornádó sepréte végig. Az óriási vihar fákat csavart ki tövestől, rengeteg házat rombadöntött, ezenkívül pedig a környéken fekvő összes erdőségeket elpusztította. A halálos áldozatok száma nyolc, míg a sebesülteké jóval nagyobb.

— **A külföldi tőzsdéken emelkednek a romániai értékpapírok Rist szakértő tárgyalásai hírére.** Bucurestiből jelentik: A külföldi piacokon a legnagyobb bizalommal kísérik Charles Rist francia pénzügyi szakértő romániai működését és ennek jeleképpen a külföldi értéktőzsdéken mindenütt emelkedtek a román értékpapírok.

**Bármely könyv KERPEL-nél!
vagy kotta.**

— **Külföldi banksoport vette át a Kreuger-kölcsön értékpapírjait.** Bucurestiből jelentik: Egy külföldi banksoport, a Banque de Pays Bas, Niederländische Landesbank, Schweizerischer Bankverein és egy amerikai bank átvették a Kreuger-koncertől a román stabilizációs értékpapírokat. Tudvalevőleg Kreuger nagyobb kölcsönt adott Romániának és ennek értékpapírjait vette át az említett banksoport.

Amennyiben a Tardieu-terv megvalósulna, úgy az öt dunai állam mintegy 800—1000 millió francia frankos kölcsönt kapna. Ezt követné azután egy 10, vagy 20 milliárdos nagy kölcsön. Mindezek következménye pedig közös vámtarifa lenne és már folynak oly irányú tárgyalások is, hogy az öt dunai állam egységes valutarendszer alapján működjen. Anglia, Németország és Olaszország, hírek szerint, feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy az ügyben érdekelve lévő 12 állam delegátusai haladéktalanul üljenek össze.

Vasgárda helyett — nemzeti-
szocialista párt

A román szociáldemokrata párt egyik vezetője bejelentette csatlakozását

Bucurestiből jelentik: A Tara Noastra, Goga lapja, érdekes cikket közöl azal kapcsolatosan, hogy a Lupta szerint mozgalom indult meg Romániában nemzeti szocialista párt felállítására. Ezt a mozgalmat a lap szerint Zelea Codreanuék karolták fel, akiknek vasgárdáját másodszer oszlatták szét, de akik a tutovai győzelmük után fokozottabb politikai tevékenységbe akarnak kezdeni. Ezért elhatározták, hogy politikai párttá alakulnak át, amivel elérik azt, hogy szervezetük többé nem oszlatható fel. Pártjuknak a nemzeti szocialista párt címet tartották a legalkalmasabbnak. Ehhez csak az az egyszerű intézkedés kellett, hogy a programból töröljék az a jelszót, hogy a pártok ellen akarnak küzdeni. A lap, mint igen érdekes körülményt említi fel, hogy a román szociáldemokrata párt egyik bucuresti-i vezetője, aki régebben keresztényszocialista volt és antiszemita elveiről ismeretes, csatlakozni akar a nemzeti szocialista párthoz. A Tara Noastra Grigorovicuira céloz és politikai körökben kíváncsian várják a cikk szerint bekövetkező fejleményeket.

— **Tűz egy regáti városban.** Bucurestiből jelentik: Orhei regáti városkában ma délelőtt egy munkás vigyázatlansága folytán tűz ütött ki Leizer szabó Vasile Lascar-uccában levő házában. A tüzoltók megfeszített munkája ellenére több szomszédos épület is leégett. A kár összege többszáz ezer lejre rug.

— **Összeütközött két autobus.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Bucurestiben a Splaiul Independenței-n — közvetlenül a Dambovitza partja mellett — két autobus összeütközött. A karambol következtében Elena Armasescu cselédleány kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett.

— **A Popolo d'Italia új főszerkesztője.** Rómából jelentik: A fascista párt hivatalos lapjának, a „Popolo d'Italia“-nak új főszerkesztője a néhány hónappal ezelőtt meghalt Arnaldo Mussolini fia, Vito Mussolini lesz. Az új főszerkesztő csak a nyáron tölti be 20-ik életévét.

— **A Banca Nationala kérte a városi bonok kibocsájtásának betiltását.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala-hoz a belügyminisztérium kérdést intézett a különböző városok által kibocsájtott pénzpótló bonok ügyében. A Banca Nationala igazgatósága ma adta meg a választ és határozottan ellene van a bonok kibocsájtásának, mert ez könnyen tévedésekre és nehézségekre adhat alkalmat a pénzügyi forgalomban. A nemzeti bank ily értelmű átiratot intézett a pénzügyminisztériumhoz is és kérte a bonok betiltását.

Nagy gyáspompával temették el Piffi bécsi hercegérseket

A kranichsbergi érseki kastély kriptájába helyezik örök nyugalomra az elhunyt érseket

Bécsből jelentik: Ma délután temették Piffi hercegérseket. A temetési szertartás az érseki palota udvarán kezdődött, ahol Kamparth püspök nagy papj segédlettel szentelte be a holttestet. Ezután a gyásmenet a Szent István templomba vonult, ahol a gyászszertartást Sybilla pápai nuncius végezte. A koporsót Kranichsbergbe szállították, ahol azt az érseki kastély kriptájában helyezték el. A temetésen ott volt: Serédy Justinian magyar hercegprímás, Faulhaber müncheni bíboros-érsek, Buresch kancellár, Seydel volt kancellár, továbbá a máltai lovagrend parancsnoka, a diplomáciai kar és a főpapok.

— Május 24-ére összehívták a porosz tartományi gyűlést. Berlinből jelentik: A porosz tartományi gyűlést május 24-re, a birodalmi gyűlést május 9-re hívták össze.

— A török miniszterelnök Oroszországba érkezett. Moszkvából jelentik: Izmed pasa Tevlik bey külügyminiszter társaságában a Gressia orosz közösen Odesszába érkezett.

— Római sírokat találtak Pécsen. Pécsről jelentik: Az Árpád-uccában egy régi ház átalakítási munkálatainál 11 római sírra bukkantak. Fekes György dr. múzeumi igazgató föltárta az 1600 éves leletet és a sírokban emberi csontokat, pénzdarabokat, agyagedényeket, üvegporharakot találtak, amelyeknek jórészt a pécsi múzeumban helyezik el.

— Az osztrák—magyar futballmérkőzés mérlege. Bécsből jelentik: A magyarokra nézve szerencsétlenül végződött osztrák—magyar mérkőzés bruttó bevétele 126 ezer schilling volt, amelyből a különböző kiadások levonása után 75.000 schilling tiszta nyereség maradt az osztrák labdarúgó szövetségnek.

— Kazánrobbanás egy olasz selyemgyárban. Milanóból jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt ma délelőtt az egyik milanokörnyéki selyemgyárban. A gyár három kazánja felrobbant és egy egész épületszárnyat döntött romba. A romok alól eddig három holttestet ástak ki. A szerencsétlenségnek igen sok életveszélyesen sérült áldozata is van.

— Állandóan csökken a Tisza vízállása. Szegedről jelentik: A Tisza vízállása állandóan csökken. A mai nap folyamán mintegy 10—15 centiméteres apadást mértek.

— Megszavazták az angol tea-vámot. Londonból jelentik: Az angol alsóházban 256 szavazattal 43 ellenében megszavazták a tea-vámot.

— Árvízveszély az Aldunán. Bucurestiből jelentik: Zimnicea kikötővárosát elöntötte a Duna árja. Az Alduna több kikötővárost fenyeget árvízveszéllyel.

— A pénzügyminisztérium új terve a fizetés és nyugdíjhátralékok kifizetésére. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium a „Lupta” értesítése szerint a tisztviselői és nyugdíjas hátralmékokat új formulával kívánja rendezni. Eszerint 5000 lejig kifizetnének minden hátralékot, 5000 lejen felül bizonyos csökkenő százalékkal fizetnének ki az alapon felül eső összeget, 7000 lejnél a 2000 lejből 70 százalékot, 10.000 lejnél az 5000 lejből 60 százalékot, 15.000 lejnél a 10 ezer lejből 50 százalékot és így tovább fizetnének ki.

— Ötmilliárd lejjel csökkent Románia exportja Németországba. Bucurestiből jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium statisztikai adataiból kitűnik, hogy Németország 1931-ben ötmilliárd lejjel kevesebbet importált Romániából, mint az előző években. Ennek oka részint a szovjettumping, részint az általános gazdasági krízis, amely Németországot bevitelének korlátozására készítette. A román export Németország irányában főleg gabonában, petroleumban és fában csökkent igen jelentékeny mértékben.

— Másfél évi börtönre ítélték egy szatírt. Bucurestiből jelentik: A csernovitzi törvényszék másfél évi börtönre ítélte Guido Pasac 48 éves szatírt, aki a feloszlott tankerület igazgatójának irodatönöke volt és az árvaleány otthon 22 növendéke ellen követett el merényletet. Kéretét egy évi börtönre ítélték.

— Megnyitják a budapesti tőzsdét. A budapesti tőzsde tanácsa ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kormány hozzájárulásával a tőzsdét holnap délelőtt megnyitják. A tanács elfogadta az 54 milliós kincstári kölcsönkötvények tőzsdei bevezetését. Egyelőre a tőzsdén csakis a fix kamatozású papirokat jegyzik. A jegyzésre vonatkozó tilalom felfüggesztéséről szóló kormányrendelet holnap megjelenik. A kincstári jegyek kötési egysége 10 ezer pengő, jegyzése százalékos lesz.

— Szovjetellenes blokk van kialakulóban. Rigából jelentik: Moszkvai jelentések arról számolnak be, hogy a Szovjet most már európai határai mentén is mozgósított. Az intenzív mozgósítás oka az általános vélemény szerint az, hogy Oroszországtól tart, hogy Hitlerék uralomrajutása kellemetlen következményekkel járhat a Szovjetre nézve. Az orosz lapok azt írják, hogy Hitlerék esetleges uralomra jutása után mi akadályosna annak, hogy Franciaország régi kísérlete valóra váljon és létrejőjön az oroszellenes blokk. Jellemző a Szovjet idegességére és nyugtalanságára, hogy a lapok a dunai államok föderációjának tervét is az oroszellenes front gondolatával hozzák kapcsolatba.

— Üvegként két lejért árverezték el az Andrényi-gyár pezsgőkészletét. A második kerületi adóhivatal, mint azt az Aradi Közlöny írta meg, ma délelőtt árverést tűzött ki az Andrényi-pezsgőgyár 1957 üvegből álló raktár-készletére. Az árverés iránt rendkívül csekély érdeklődés nyilvánult meg és a pezsgő-készletet Rosenfeld Vilmos aradi vendéglős vette meg 4 ezer lejért.

— Egy nádfedeles kunyhótól leégett egy falu. Győrből jelentik: Ma éjjel Zseli községben hatalmas tűzvész pusztított. Még az esti órákban történt, hogy a község közepétől kigyulladt egy nádfedeles kunyhó. A tüzet egy hatalmas szél egykettőre széthordta és rövidesen az egész környék lángokban állott. Az egész vidék tűzoltósága dolgozott a tűz lokalizálásán, azonban a veszedelmet már csak reggelre, sikerült megfékezni, amikor a 29 ház és rengeteg gazdasági épület elégett. Terményekben és állatokban is igen nagy a kár. Két öregembernek nyoma veszett, azt hiszik bennégek házaikban.

— Szabadlábban az aradi kommunista-gyanúsítottak. Az aradi rendőrség — mint az Aradi Közlöny jelentette — tegnap 15 kommunista-gyanús egyént kísért át az aradi ügyészségre. Az ügyészség megkezdte kihallgatásukat, azonban semmi olyan gyanúok nem merült fel, amely szükségessé tette volna további fogvatartásukat. Ezért az ügyészség elrendelte azonnali szabadlábba helyezésüket. Ennek következtében az őrizetbe vettek nem is kerültek a vizsgálóbíró elé.

— Fényesen sikerült a Magyar Otthon műkedvelő előadása. Vasárnap este tartotta meg a Magyar Otthon műkedvelőgárdája előadását, mely fényes sikerében felülmulta az eddigieket. A műsoron szereplő darabokat gondosan és nagy körültekintéssel választotta ki Gellér János rendező, aki ezuttal ismét tanujelét adta rendezői rátermettségének. A műsoron szerepeltek a következő egyfelvonásos boházatok: „Hacsek és a puccs”, „Igazgató ur”, „Csöndes Juli”. A darabok mindegyike nagyon jól sikerült, a szereplők tudásuk legjavát adták. A konferánsz hálás szerepét Gaáli László töltötte be, aki ötletes, humoros és szellemes konferálásával ismertette az egyes darabokat és szórakoztatta a közönséget a szünet perceiben. A szereplők valamennyien hivatásuk magaslatán állottak. Mindannyiukról csak elismerően nyilatkozhatunk. A szereplők a következők voltak: Prohászka István, Guttman Nándor, Gurbó Ferenc és Pál, Szabó László, Tóvisháti János, Gattmann Jenő, Szentiványi Elek, Gellér Kálmán, Florián Irén, Jung Jenő, Töröcsik István, Németh Sári, Marksteiner József, Boray Gyula, Borsi Imre, Rigler Margit.

— Május 7-én rendezik az aradi Gutenberg-dalkör diszhangversenyét a Kulturpalotában. A vegyes-kar énekszámait zenekar kíséri. A műsort több kiváló aradi művész szereplése egészíti ki. A tiszta jövedelem egyrésze az árvizkárosultak javára fordítatik.

Selyemharisnyák legolcsóbban

ADESGO lerakatánál!

Kötöttre készítségűek. — Bonger pólóingek.

Juliette, Neuman-palota.

FÓRUM

A nyugdíjasnyomor sötét infernójából kiált fel az illetékes körökhöz az a levél, amelyet egy idős nyugdíjas hozott be ma szerkesztőségünkbe. A levél tartalmát az alábbiakban közöljük:

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur! Becses lapjokban már több ízben helyt adtak a nyugdíjasok sérelmeinek és nem egyszer megrázó színekkel cselelték azt a nyomort, amelyben hónapok óta tengődünk. Most ismét Önökhöz fordulok panaszzommal a kétségbeesett nyugdíjasok tömegének nevében, hogy adjanak helyet soraimnak lapjuk hasábjain, hiszen lehet hangoztatni nem lehet azt a bánásmódot, melyben a kormány bennünket részesít! Egy kérdéssel fordulok az illetékes pénzügyi hatóságokhoz, mit tegyünk mi, akik 2—3 hónapja nem kaptunk nyugdíjat? Hiszen gyenkek, betegek, elaggottak vagyunk, munkás életünket az állam szolgálatában töltöttük el és most kétségbeesett sorsunkban magunkra maradtunk. Ezt érdemeltük 30—40 évi szorgalmas, hűséges és kitartó munkánkért? Nem tudunk többé kimozdulni a lakásainkból, mert az éhségtől legyengültünk, nem tudunk egy pár lábbelit venni magunknak, teljesen le vagyunk rongyolva és a kétségbeesés szélén állunk! A kormány lespürgösebb intézkedését kérjük, most a huszonnegyedik órában! Folyósítsák végre nyugdíjunkat, már csak azért is, mert az nem alamizsna, hanem megszolgált, kiérdemelt járadékunk! Mély tisztelettel az összes nyomorgó nyugdíjasok nevében:

Péteri Elek.

Az államsorsjáték 23. és 24-iki huzásának aradi nyertesszámai

Lej 4000: 11035 és 50753.

Lej 2200: 8415 8417 8448 17081 19607 19609
19647 26153 26356 44308 45002 45979 45997
45954 45009 45972 45002 45981 45953 49433
50749 50704 50797 55895 70676.

— Kisiklott egy tehervonat. Bucurestiből jelentik: A 9842. számú tehervonat tegnap Prosteni állomáson kisiklott. A szerencsétlenség alkalmával 14 kocsi felborult és a pályatest 200 méter hosszúságban megrongálódott. Emberéletben nem esett kár.

— Dr. Tuszkai Ödön az idén már április végén megkezdte orvosi működését Marionbadban és szívesen szolgálna felvilágosítással a most felmerült pénzügyi nehézségeink legyőzése felől.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Értesítjük a pénzügyigazgatóságnál fizetett nyugdíjasokat, hogy felhasználva Öfelsége II. Károly király idejéből, a vármegyei prefektus ur utján felségfolyamodványt terjesztettünk elő, amelyben rámutatunk a nyugdíjasok borzalmas nélkülözéseire és szenvedéseire, s atyai jóindulatát kértük a hátralékos nyugdíjak sürgős folyósítása végett. Egyben közöljük, hogy a városi intérimár-bizottság által megszavazott árvíz-adó ellen a kerületi revíziós bizottsághoz felelőztünk és kértük, hogy az itteni nyugdíjasok, akik már fél év óta nyugdíj nem kaptak, ezen adó alól mentesítsenek. Elnökség.

— Epe- és májbetegségek, epekö és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.

— A „Színházi Élet” legújabb számában sok képpel illusztrálva mutatja be Joachim Alvensleben-Schönburg gróf és Kászonyi Gizi regényes házasságának történetét. Rengeteg érdekes cikke, ripooron, novellán, regényen és gyönyörű képeken kívül a „Színházi Élet” e héten darabmellékletül a Fővárosi Operaszínház nagyszerű szindarabját: a „Régi Orfeum”-ot közli. Ezenkívül teljes gyermekújság, kotta- és közimunkamelléklet egészíti ki az új „Színházi Élet”-et, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatala: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

SPORT·KÖZLÖNY

Az AKE ezidén nagy és nivós versenyeket bonyolít le

Megindult az élet a lehérsportban — Az AKE új és értékes erővel gazdagodott

Az írógépek orkesztere fortisszimóban zengi a munka szimfoniáját. A gyöngybetűk szavakba formak össze és a szorgos kezek munkája alatt papírra rögződik a gondolat...

Ebben a zajban ülünk egymással szemközt a szerkesztőségben Schwartz Dezsővel, az „Aradi Korcsolyázó Egylet” ügybuzgó titkárával, aki az eljövendő szezonról beszél:

— A helyzetünk, mint a többi egyesületek, nem rózsás — mondja. Az elmúlt esztendei nagy nemzetközi versenyünkre negyvenezer lej fizettünk rá, s ezért elhatároztuk, hogy ezidén csak kisebb szabásu, de azért nemzetközi jellegű versenyeket fogunk rendezni. Egyesületünk benevezett a Camarescu-cupa küzdelmébe is, ezenkívül, hogy a komoly programot biztosítsuk, a kidolgozásomban letárgyalandó küzdelmeket fogjuk nyelbeírni. Ugyanis ez a verseny azt fogja célozni, hogy az egyes egyesületek legjobbjai Dawis Cup-küzdelem mintájára versenyezzenek egymással és döntsék el az elsőség kérdését. Megegyeztünk Váradal és Kolozsvárral a szorosabb együttműködésre és így Arad, Nagyvárad és Kolozsvár felváltva fog versenyeket rendezni és együttesen hoz-

zatunk bemutatón mérkőzésre világhírességeket. Arad tenniszprogramját nagyvonalban már kidolgoztuk, így júniusban az AKE pályáin szövetségi rendezésben bonyolítjuk le a kerületi bajnokságot. Július és augusztus folyamán nemzetközi versenyeket fogunk rendezni, ezenkívül egy országos versenyt is lebonyolítunk.

— Valamit a klubról? — kértem.

— Most 20-án kezdjük a tréninget, vagyis egy hónappal később, mint rendszeren. A játékosok mind biztató formáról tesznek tanúságot, a régi gárda változatlanul együtt van, két kiváló tehetséggel is gazdagodtunk. Valeanu, a prefektusi titkár és gróf Kendeffy, az eddigi hátszegi játékos igazoltatta magát hozzánk. Mindketten kvalitásos játékosok. Meg akarom még említeni, hogy a pálya nélkül lévő Hellast meghívtuk magunkhoz, a játékosok díjmentesen veszik igénybe a pályánkat.

Arad tenniszprogramja jó kezekbe van letelve, mert az AKE biztos, hogy nagy versenyekről és sporteseményekről fog gondoskodni. Ez biztos, mert az AKE titkára szíven viseli egyesülete dolgát. (Stim.)

A „Hakoah” asztali tenniszesei minden számban első lettek Gyulafehérváron

Kétnapos verseny keretében tartotta meg a Gyulafehérvári Unirea Sport Club ezidei országos ping-pong küzdelmeit. A versenyen Arad, Temesvár, Kolozsvár, Torda és Szében legjobbjai vettek részt a rendező gyulafehérváriakon kívül, így hatalmas mezőny indult minden egyes számban. A Hakoah versenyzőinek győzelme annál inkább dicséretes, mert a jelenlegi legnagyobb klaszsisu játékosok találkozásán érték el. A „Hakoah” a következő játékosokkal vett részt ezen a nagy-szabású versenyen: Hencze Gizi — a kiváló hölgy-játékos, aki a Hakoah új akvizíciója — Hoffmann, Ponta és Szántó. A Hakoah versenyzői az összes számokban elvitték a pálmát. Részletes eredmények a következők:

Férfi egyes I. osztály: 1. Ponta (Hakoah), 2. Szántó (Hakoah), 3. Donogán (KKASE) és Szednicsek (Kadima). A döntő eredménye: 21:19, 17:21, 22:20, 19:21, 21:18. (16 induló). — Női egyes I. osztály: 1. Hencze Gizi (Hakoah), 2. Datkay I. (NSE), 3. Paál (KKASE) és Datkay II. (NSE). A döntő eredménye: 21:14, 21:13. (Hét induló). — Férfi páros: 1. Ponta—Szántó (Hakoah), 2. Albon (Universitatea)—Donogán (KKASE), 3. Hoffmann (Hakoah)—Szednicsek (Unio) és Csizsér (KKASE)—Seidenfeld (Unirea). Döntő: 21:17, 21:12, 23:21. (Kilenc induló). — Vegyes páros: 1. Hoffmann—Hencze (Hakoah), 2. Szednicsek (Kadima)—Datkay I. (NSE), 3. Szabó—Datkay II. (NSE) és Goldner—Paneth (Unirea). A döntő küzdelem eredményei: 22:20, 21:23, 21:8. (Nyolc induló). — Férfi egyes II. osztály: 1. Csizsér (KKASE), 2. Albon (Universitatea), 3. Seidenfeld (Unirea) és Paszternák (Unirea). Döntő: 22:20, 21:12. (Tizenhét induló). Férfi páros II. osztály: 1. Seidenfeld (Unirea)—Csizsér (KKASE), 2. Ritter—Markovits (Unirea), 3. Albon (Universitatea)—Papp (KKASE) és Ábrahám—Goldner (Unirea). Döntő: 21:7, 21:7. — Csapatverseny: 1. Hakoah (Ponta, Szántó, Hoffmann), 2. KKASE és Universitatea komb. (Albon, Donogán, Csizsér és Papp), 3. Unirea (Goldner, Ábrahám és Paszternák). — A rendezés kifogástalan voltáért Ábrahámot és Goldnert, az Unirea ping-pong szakosztályának két lelkes vezetőjét illeti elismerés.

O Magyar játékos győzelme Bolognában. A romániai magyar tenniszjátékos, Welwarth Imre, aki a román erőlista 8-ik helyét bírta, Bolognában megnyerte a főiskolások versenyét, a párosban pedig harmadik lett.

O Turán a Ferencváros—Hungária kombinált. A két elit-csapat kombináltja svájci-francia turát bonyolít le. Május 5-én Bernben, 8-án Zürichben és 12-én Mülcheusben játszik a kombinált.

Ciankálival mérgezte meg magát egy temesvári mérnök

„Semmi titok nincs az életben”

Megdöböntő öngyilkosság történt tegnap este Temesváron. Radovan Marcu, a temesvári Gyapjuipar Rt. fiatal és tehetséges mérnöke ciankálival megmérgezte magát. Az öngyilkosságot csak ma reggel vették észre, azonban ekkor már csak a beállott halált konstatálhatta az orvosi bizottság. Radovan Marcurol általában úgy beszéltek Temesváron, mint aki előtt nagy karrier áll és úgy társadalmi, mint szakmai körökben elismerésnek és rokonszenvenek örvendett.

A Gyapjuipar Részvénytársaság fiatal mérnöke a vállalat egyik villájában lakott. Vasárnap este nyolc órakor tért haza és bezárkózott szobájába. Reggel hét órakor Radovan szobalánya bement a gazdája hálószobájába, hogy felkeltse a mérnököt; azonban a fiatal embert felöltözve találta a pamlagon — holtan. A házbeli azonnal értesítették a rendőrséget és a gyárat Radovan Marcu öngyilkosságáról. Radovan bucsulevelet is hagyott hátra, amelyben kijelenti, hogy „elég volt az életből”, majd arról intézkedik, hogy fizetését adják édesanyjának és szobalányának hátralékos bérét egyenlítsék ki. A hatóságokhoz intézett levelében arra kéri a rendőrséget, hogy halálának okát, körülményeit ne kutassák, mert hiszen „semmi titok nem volt az életében”. Megdöböntő körülmény az, hogy Radovan Marcu

A Nyugati Liga bajnoka küzdelem nélkül jut tovább a második fordulóra az országos bajnokság során

Bucurestiből jelentik: A szövetség az első rendelkezésétől eltérőleg, most oly határozatot hozott, hogy az egyes ligák küzdelmeit csak június végéig kell befejezni, illetőleg ekkor kell a ligáknak bajnokot adni, így a ligadöntők június első vasárnapján, vagyis 5-én veszik kezdetüket. Az egyes ligabajnokok az országos bajnokságért a ligagyőztesek következő sorsolása szerint játszanak: Junius 5.: Dél-Kelet (A), Észak-Közép (B). A nyugati liga erővesztő! Junius 19.: Nyugati liga bajnoka a B. győztese (C) és június 26-án a döntő küzdelme az A. győztese és a C. győztese között dől el.

O A Bocskai kölcsönjátékosokat keres. A Bocskai romániai tura előtt áll, mint ismeretes, ezen a turán az aradi származású Teleky nem vehet részt, Ormos beteg, Markosra a fegyelmi miatt nem számíthatnak, így az együttes főerősségei nem jöhetnek tekintetbe.

O Az osztrák sajtó véleménye lesújtó a magyar válogatottról. A hétfői napon megjelenő osztrák lapok mind hatalmas cikkeket számoztak be a magyar válogatott katasztrófális vereségéről. Minden lap kivétel nélkül a magyar hátvédeket hibáztatja ezért a súlyos vereségért. Többek között a „Sporttagblatt” megjegyzi, hogy az ilyen veterán játékosokat már nyugdíjaztatni kellene. De hasonló tónusban írnak a többi lapok is. A magyar sajtó elkeseredetten ír a vereségről, itt is a védelemre, illetve a bekket beállítására miatt Máriássy kapitányra hátrítják a felelősséget.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapesten a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:

Carlton kávéházban, Petöfi-tér.

Kovács kávéházban, Oktogon.

Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.

Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.

Merán szálloda halljában, Berliini-tér 7.

elődje a Gyapjuiparnál szintén öngyilkosként halt meg. A fiatal mérnök tragikus halála mély részvétet keltett Temesvár társadalmi körei előtt.

A Szociális Misszió Egyesület eredményes akciója az árvizkárosultak felségélyezésére

Vásárhelyi Janka további adakozásra hívja fel Arad társadalmát

A Vásárhelyi Janka elnöklete alatt működő Szociális Misszió Egyesület a mai napon Vásárhelyi Janka aláírásával hivatalos kimutatást küldött szerkesztőségünkhöz arról a tekintélyes és elismerésre méltó jótékonykodásról, melyet az egyesület az árvizkárosultak felruházása érdekében kifejtett. A kimutatás szerint a Misszióhoz beküldött emberbaráti önkéntes adományokból a következőket osztották ki a legjobban rászorult árvizkárosultak között: 277 darab férfifehérműt, 327 darab női alsóneműt, 67 férfiötönyt, 306 női ruhát, 251 gyermekruhát, 40 pár férfi, 93 pár női és 52 pár gyermekcipőt, 305 pár harisnyát, 58 kabátot, 65 kalapot, sapkát, 32 szvettért, 50 nyakkendőt, 52 zsebkendőt, 35 kötényt, továbbá 163 darab főzőedényt, 28 darab ágyneműt és 97 darab butort.

A kimutatáshoz néhány sor felhívást is fűzött Vásárhelyi Janka a nyomorgó árvizkárosultak érdekét szem előtt tartva. Kifejti, hogy a jótékony egyesületek minden fáradozása, megfeszített munkája csupán részben enyhítette a Maros pusztítása után keletkezett nyomort és még mindig a legnagyobb szükség van nemesszivű emberek adományaira. Kéri tehát az emberbaráti lelkeket, hogy siessenek a nyomorgók segítségére és adományukat küldjék be a Növédelmi Hivatal Str. Groccanu (Perényi-uca) 20. számú házába, ahol eljuttatják azokhoz az árvizkárosultakhoz, akik legjobban rá vannak szorulva a segélyezésre.

A király a volán mellett...

Az aradi királylátogatás érdekes mozzanatai — Hogyan juttatta el az uralkodó kezeihez Fiending Alfréd a mikalakai árvizkárosultak memorandumát? — „Ha segítenek egymáson az emberek, az Isten is segít rajtuk!” — Egy másik kérvény átnyújtásának tanulságos története

Két óra husz perccel időzött Arad árvizsújtotta területének romjai között a király

II. Károly király kedden délután harmad-szor járt Aradon. Először még a háborús évek kezdetén, mint fiatal herceg utazott át: azután az elmúlt év nyarán keresett fel bennünket, Mihály nagyvajda és Miklós királyi herceg kíséretében. Mi minden történt azóta?

Az udvari vonat berobog. Tíz természet, kékruhás, fehérparolis, ércsisakos gárdista azonnal leugrik a még mozgó vonatról. Azután Ilasievici udvari marsall délceg alakja lesz láthatóvá, majd *Bianu* Jenő dr. arisztokratikus, ezüstbecsillanó hajú feje. Nini, amott a *hüres királyi garage-kocsi: három autó fér bele*, amelyekkel rendszerint együttmegy mindenüvé a király. Aztán a szalonkocsi következik és az ablakban egy fej, amelyet mindenki megismer: *a király...*

Ezuttal a katonai díszszázad, a díszraport mind, mind elmaradt a fogadtatásról. A király akkor is reprezentál, ha a hivatalos formások elmaradnak. Így vonul be a csillogó magasrangú katonai méltóságok feszes sorfala helyett a Ghíba Birta-leányliceum egyszínkéruhás cserkésznöinek mosolygó frontja előtt a váróterembe.

Más kép. A hegyivadászok sportszerű egyenruháját viselő király maga ül a nyolchengeres Nash-sportkocsi volánja mellett. A Radnai-utort végig katonai és rendőrkordon mögött a kíváncsiak ezrei álnak. Tataru dr., Erdély alminisztere konferálja az egyre változó képet: hátul, a lecsukható ülésen feszesen ül a díszsapkás soffőr.

Az autó lépésben megy a vasuti sorompónál, amikor egy szürke ruhás, hatalmas terméktü ember *ügyesen keresztülsiklik a kettős kordonon és egy fehér borítékot lobogtatva kezében, a királyi autó felé szalad. A király azonnal „stoppolja a gépet”, a kérvényt átveszi. Fiending Alfréd ujmikalakai lakos átnyújtja a mikalakai lakosok egy kollektív memorandumát, amelyben 11 pontban van összefoglalva a lakosok kívánsága: 1. Az adók fellügmentése, legalább egy évre. 2. A utak egy méteres felemelése. 3. és 4. Az állam adjon megfelelő mennyiségű faanyagot és téglát az építkezéshez. 5. Az ujmikalakai iskolás gyermekeket tandíjmentesen vegyék fel az iskolákba. 6. Mindaddig, amíg az összedült házukat fel nem építik, az állami lakásokban lakó árvizkárosultak ne fizessenek házbért, akik pedig magánlakásokban laknak, mérsékelt bért fizessenek. 7. Moratórium különböző tartozásokra. 8. Ujmikalakán *Shone*-csatorna építése. 9. A villany-gyár által felszerelendő órák stb. 1200 lejes díjának 6 részletben való fizetése. 10. Uccák feltöltése és kikövezése. 11. Ahol munkaalkalom van, ott elsősorban árvizkárosultakat foglalkoztassanak.*

— Felsőg. kegyeskedjék meghallgatni alázatos kérésünket...

A király figyelmesen megnézi a beszélő arcát, aztán kicsinyke piroscezura kerül elő zsebéből s már írja is a memorandumra: „*Immediat rezolvare!*” A memorandum rendeltetési helyére érkezett.

Mikalakán az első árvizkárosult, aki az uralkodó elé kerül, *lefta Popovicu*, 4000 lejt kap. Utána *Mihailovici* György özvegye, *Stretan* Demeterné... csaknem valamennyien özvegyek és elhagyottak. *Kovács* József, egy világtalan magyar kézműves, üres szemüvegekkel áll a király előtt. Mit érezhet most, ebben a pillanatban az, aki nem lát? Az uralkodó arcán az emberi részvét felhője suhan át, de máris mások állanak előtte; csókolgatiák a kezét, az

asszonyok sirva kérik az ég áldását reája... A téglabarna pénzesborítékok pedig hamar kifognak az adjutáns aktatáskájából, hiszen 168-an részesültek, román, magyar, sváb, egyformán, az uralkodói nemes adományból...

— Maga hány éves? — kérdi a király az egyik öreg, tőpörödött anyókat. Az anyóka tanácstalanul néz, mintha nem akarná elárulni évei számát, pedig egyszerűen nem tudja. De boldogan tipeg el a sárga borítékkal, 2000 lejt kapott. És jönnek sorban, egymásután: az uralkodó érdeklődése nem lanyhul: mindenki számára van három-négy kérdése, amelyek nyomán fel-felvillan egy egész család, egy-egy emberélet egész története... Mindenki kap, aki erre a hatóságok megítélése szerint rászorul, de hány-százan vannak, akik nem szorulnak annyira rá, de szeretnének ők is részesülni a királyi pénzéből...?

Az élelmeselek szerencsét próbálnak. *Arsa Tudor háza előtt — programmon kívül oszt ki a király 10—15.000 lejt a ruháját, kezéicsokoló asszonyok öregek között. Végül is közbe kell lépni, hogy utat nyissanak számára...*

Bosneac Gheorghe háza helyén Mikalakan ma már csak a padló látható. De köröskörül még ott hevernek a téglák, tetőcserepek. A király keresztülép a romokon, elgondolkodva nézi a pusztulás szomorú képét, aztán megkérdezi a gazdát:

— Ugy látom: itt még sok használható anyag van. Maga hol lakik...?

Gheorghe gazda egy téglarakás felé mutat, amelyre rézsut rá van dőlve az egykori ház fedele. Ott lakik, a házfédél alatti zugban. Az uralkodó fejcsóválva néz rajta végig; sehogysem tetszik neki a dolog.

— Rég járt itt a víz, öreg! *Azóta okosabb dologhoz is foghatott volna.* Miért nem próbálta meg, hogy bár egy szobát felépítsen...? Segítségét bizonyára kapott volna hozzá. Nem szabad elfeledni, hogy *ha az emberek segítik egymást, az Isten is megsegíti őket!*

Zsigmondháza mentéjére ujjal egy kérvényező akasztja meg az autók hosszú sorát. Egy fiatal nő az, aki át akar furakodni a kordonon, kezében kérvény. Egy rendőrtisztviselő az utolsó pillanatban, mielőtt még elérné az autót, elkapja kezét a kérvénnyel együtt. A király figyelmét azonban nem kerüli el a jelenet: az autó megáll.

— Mit óhajt tőlem?

A szovjettel szövetkezik Amerika, ha Európa nem akadályozza meg a japán terjeszkedést

Stimson külügyl államtitkár nagy horderejű nyilatkozata — Amerika kölcsönrel segíti Oroszország fegyverkezését — Litvinov tárgyalásai

Stimson amerikai külügyi államtitkár ebédet adott Genfben s ezen az ebéden Sir John Simon angol külügyminiszternek címözve rendkívül érdekes és külpolitikai szempontból nagy horderejű kijelentéseket tett.

Többek között azt mondta Stimson, hogy Amerika nagyon elégedetlen azzal a habzó és erélytelen magatartással, amelyet az európai államok a kínai-japán konfliktus ügyével kapcsolatban tanúsítottak. A japán előretörés, mely a Távol-Kelet hegemoniájában akar kicsúcsosodni, igen nagyon fenyegeti nemcsak Amerikát, de Európát is. Ennek ellenére a japán-kínai fegyveres konfliktusban az európai államok rezerváltan viselkedtek s ezzel arra kényszerítették az amerikai Egyesült Államo-

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY

Dr. Parecz és Dr. Abaffy ügyvédek fordításában és jegyzetével, a román szöveggel együtt

MEGJELENT!

Kapható:
az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában és
Sándor Ferenc könyvüzletében.
Ára 45.— Lej.

— Egy kérvény, Felsőg...
— Hol a kérvény?
A kérvény a rendőrtisztviselő kezében van. *Zavarodottan nyújtja az uralkodó felé, aki röviden int:*
— Így nem. *Add vissza a tulajdonosának!*
A kérvény visszakerül a nő kezébe. Könyvek között nyújtja át a királynak. Kell-e ehhez kommentár...?

Az ujaradi főbírói hivatal előtt újra megnyílik az adjutáns kifogyhatatlannak látszó pénzesztáskája. A király mozdulatlanul áll, szemébe az eléjekerülő árvizkárosultak szemében kutat. Elgondolkodva emeli ajkához a cigaret-táját: *bal-kabátujjába egy rozsdabarna se-lyemzsebke van gyűrve, ennél a mozdulatánál ez mindig láthatóvá válik.*

A zsigmondháziak között számosan vannak kisebbségi árvizkárosultak is. *Kocuban* után Heim, utána Benedek Sándor következik. A magyarok feleleteit az uralkodó kérdésekre *Serbanu* György dr. megyei pretektus tolmácsolja: *a svábokkal a király maga beszél, németül.* Fries Johannak például van egy nagy fia, de rosszabb ez a mai helyzetben, mintha nem volna, *sajnos, erdőmunkás...*

— Miért *sajnos?* — figyel fel a kifejezés-re a király.

— *Mert évek óta épp ezért nincs munkája,* — hangzik a tiszteletteljes, de talpraesett válasz. A felelet olyan frappáns, hogy mindenki mosolyogni kezd, elsősorban a király maga. Aztán int az adjutánsnak és Fries is megkapja a maga pénzesborítékját.

Több, mint háromszázezer lejt osztott ki így személyesen a mikalakai, zsigmondházi és az egykori vesztőhely-telepi árvizkárosultak között a király. Vadonatúj 1000 és 500 lejes címletű bankjegyekben.

Két teljes órát és husz perccel időzött a király kedden délután 3 órától 5 óra 20 percre Aradon. Látogatása 168 embernek hozott pillanatnyi jóleső anyagi segítséget, de az ország árvizkárosult lakosai ezreinek ennél jóval értékesebb reménységet jelent a jövőre nézve. Mindnyájan meggyőződhetünk róla, akik őszinte, meleg szívre valló és közvetlen érdeklődése ezer jelének tanui lehetünk, hogy a király segíteni akar Arad árvizkárosultjain és ha csak rajta mulik, segíteni fog az egész ország nyomorba jutott lakóin is.

JAKAB GÉZA.

kat, hogy Szovjet-Oroszország felé orientálód-jék.

Amerikának Oroszország felé való tájékozódása természetesen nem jelenti azt, hogy Amerika helyesli az ottani gazdasági rendszert. Az összeköttetés politikai jellegű, viszont Amerika hajlandó nagyobb összegeket is kölcsönt adni az oroszok felfegyverzésére, még akkor is, ha ezek a kölcsönök bizonytalanoknak látszanak, vagy esetleg el is vesznek, mert Amerika még ebben az esetben is kellő kárpótlást talál a biztosított kínai piacokon.

Stimson kijelentéseit hatalmasan alá-támasztja az a tény, hogy Litvinov tegnap látogatást tett az amerikai delegációnál.

Láncokkal összekötözött holttestet fogtak ki a Begából

Rejtélyes tragédiák Temesváron — Kifogott női holttest

Temesvárról jelentik: Rejtélyes férfiholttestet fogtak ki tegnap délután a Begacsatornából egy uszály marózái. A férfi kezei láncokkal voltak összekötve és a láncokon lakat volt, míg lábait villanydrótokkal kötötték össze. Azonnal értesítették a józsefvárosi rendőrséget, amelynek vezető közegei a hatósági orvos kíséretében kiszállottak a helyszínre és megejtették a vizsrálatot. A hullaszobának kikutatása után kiderült, hogy a férfi Vojna Sándor 28 éves temesvári lakossal azonos. A holttestnél bucsulevélforma írását is találtak, amelyből arra lehetett következtetni, hogy Vojna Sándor öngyilkosságot követett el. A rendőrségnek azonban az a gyanúja, hogy ez csupán félrevezetés akart lenni és a szerencsétlen ember büntény áldozata lett. Az ügyben megindították a szigorú nyomozást az irányban, hogy büntény húzódik-e meg a rejtélyes haláleset hátterében.

Temesváron ugyancsak a tegnapi napon egy női hullát is fogtak ki a módosi híd től két kilométerre. A hullát, mint a bevezetett rendőri vizsgálat megállapította, 3-4 hete lehetett a vízben. A női holttest személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani, azonban a vizsgálat azt már kiderítette, hogy öngyilkosság esete forog fenn.

Meggyilkolták

Bessarabia leggazdagabb emberét

A gyilkosságot egy asszony bosszúból követte el.

Bucurestből jelentik: Nagy szenzációt keltő gyilkosság történt ma délelőtt a Bessarabiában Balti városkában, melynek áldozata besszarabia leggazdagabb embere, Paul Ovanov-Oganovici. A gyilkosság a kora délelőtti órákban a város főuccánján történt, ahol egy Maria Gornar nevű asszony négy revolverlövessel leterítette a multimilliomost. A gyilkos asszony a tett elkövetése után kocsibaült és a rendőrségre hajtatott, ahol előadta a történeteket és kérte letartóztatását. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy a gyilkosságot bosszúból követte el. Maria Gornar asszony ugyanis a Portnoi-család szolgálatában állott, ahol mint családtagot tekintették. A család házára, egy vissza nem fizetett jelzálogkölcson miatt árverést tüztek ki és a több, mint egymillió lej értékű hatalmas épületet Oganovici akarta a jelzálog összegéért, illetve 400 ezer lejért megvásárolni.

Oganoviciot a család mindenáron igyekezett a házvételről lebeszélni, mikor azután látták, hogy az erre irányuló kísérletek meddők maradnak, elhatározták, hogy megbosszulják magukat. Ez tehát az előzménye a balti-i multimilliomos tragédiájának. A gyilkos asszonyt természetesen azonnal őrizetbe vették. A halálos végű dráma egész Bessarabiában óriási feltűnést keltett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Tiltakozik az árvizadó ellen az aradi Kereskedelmi és Ipar-Ötvenezer lej az árvizkárosultaknak -- kamara Adóhalasztást kér a Kamara -- „Az érdekeltek meghallgatása nélkül döntött a város az árvizadó kivetése felett” --- Dr. Rác Sándor a dunai konföderációról

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ma délután öt órai kezdettel Mateescu István villanyári vezérigazgató elnöke alatt tartotta meg rendes havi közgyűlését. Az elnöki megnyitó után a titkári jelentés ismertette a Kamara céghivatalának ez év első negyedében folytatott működését, amely szerint 1932 első három hónapjában a céghivatalnál az egyéni cégeknél 295 új bejegyzés, 53 módosítás és 150 törlés, míg a társas cégeknél 16 új bejegyzés, 23 módosítás és 6 törlés történt. A napirend következő pontjánál a Kamara titkársága arra világított rá, hogy a kereskedőknél és iparosoknál történt adóárveréseknél rendszerint megjelenik a Kamara egy delegátusa is, abból a célból, hogy egyrészt megóvja a hitelezők érdekeit és ellenőrizze, hogy az árukészlet ne keljen el szinte nevetséges áron, másrészt pedig azért, hogy abban az esetben, ha valóban jóhiszemű adósról van szó, kieszközölje az árverés elhalasztását.

Aradon delegátusokként a Kamara tisztviselői jelennek meg, vidéken azonban rendszerint valamelyik kereskedőt kérik meg arra, hogy vállalja ezt a feladatot. A legutóbbi időben többször is megtörtént, hogy a kereskedők visszautasították a megbíztatás elfogadását, mivel az részükre idővesztést és esetleg költségeket is jelent. A Kamara jelenleg nincs abban az anyagi helyzetben, hogy napidíjakat tudjon fizetni és arra kéri a vidéki kereskedőket, hogy kollegiálitásból vállalják el ezeket a megbíztatásokat, mivel fontos közgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy ezeken az árveréseken a Kamara delegátusa is megjelenjen. Ismertette ezután a Kamara titkársága azt is, hogy a marosvásárhelyi Kereskedelmi Testület mozgalmat indított annak érdekében, hogy kereskedelmi tanoncnak ezentúl csak négy középiskolai előképzettséggel bíró ifiakat vegyenek fel. Ugyanígyen értelembe átiratot intézett az összes Kamarákhoz a szatmári Kereskedők Egyesülete is. A Kamara vezetőségének az volt a véleménye, hogy a jelenlegi viszonyok között egy ilyen klauzulának a kikötése tulszigoru lenne és a tanács végül is úgy döntött, hogy nem csatlakozik a marosvásárhelyi, illetve szatmári kereskedők akciójához.

A kamara súlyos anyagi helyzete

A Kamara titkársága ezután az árviz által előidézett helyzetet vázolta. Ismertették, hogy nemrégiben a Kamarának egy delegációja megjelent Tataru dr. erdélyi miniszter előtt és rámutatott arra, hogy Arad kereskedői és iparosai, akik az ország legjobb adófizetői közé tartoztak, most fokozottabb kimérléket érdemelnek és kérte a minisztert, hogy a kormány augusztus elsejéig adjon adóhalasztást az aradi kereskedőknek és iparosoknak. A miniszter ígéretet is tett arra, hogy a kormány tagjai előtt tolmácsolni fogja az aradiak kívánságát. A Kamara vezetősége azonban tudatában van annak, hogy ezzel még koránt sem tett eleget erkölcsi kötelezettségének. Ma minden egyének és intézménynek az árvizkárosultak segítségére kell sietni. A Kamara anyagi helyzete azonban olyan nehéz hogy még a folyó ügyek költségeit is csak alig tudják fedezni, tisztviselői fizetésének fedezésére pedig kölcsönt kellett felvennie. Külön alapja tehát nincsen, a miből segíthetné az árvizkárosultakat. Éppen ezért az elnökség felhatalmazást kért a tanácstól, hogy a még 1930-ban kreált „kiállítási” alapról ötvenezer lej kihalasson az árvizkárosultak segélyezésének céljaira és ezt az összeget az arra rászorultak között a saját

belátása szerint ossza fel. A tanács erre meg is adta a felhatalmazást az elnökségnek. Ezután Mateescu elnök bejelentette, hogy Rác Sándor dr. ismert aradi ügyvéd és kiváló közgazdász kíván szólni és ismertetni fogja a dunai konföderáció eszméjét és azt Románia szemszögéből fogja megvilágítani. Egyben azonban leszögezte az elnök azt is, hogy a Kamara hivatalosan nem foglalkozik a kérdéssel, azzal szemben nem foglal állást, mivel az ország kormányának döntéséig nem is foglalhat el álláspontot és az előadásnak csupán tájékoztató tendenciája van. Rác Sándor dr. emelkedett ezután szólásra, aki többek között a következőket mondotta:

Megoldásra váró gazdasági problémák

— Az a terv, amelyet felelős helyről először Briand hangoztatott, kezd kilépni az álomvilágból és a politikai realitások megvalósításának stádiumába kerül. Nézetem szerint nem annyira a szorosan vett dunai konföderáció, hanem ebbe az együttműködésbe a nyugati államoknak — Olaszországnak, Franciaországnak és Németországnak — a bevonása az egyetlen megoldás, amely a jelenlegi gazdasági krízisen segíteni tud. A világháború utáni időkben úgy politikailag, mint gazdaságilag új rendszer alakult ki, Európa egyrészt győző és legyőzött államokra oszlott, másrészt pedig egy 180 milliós nép teljesen új termelési rendszert valósított meg. Ma azonban a győző és legyőzött államok egyaránt érzik a válság terheit, a dunai államokban azonban már oly súlyos a válság, hogy az alapos gazdasági és finansziális változások nélkül meg nem oldható. Ez a megoldás pedig a termelési és fogyasztási területek kiszélesbítése lenne. Románia szempontjából nézve az európai államok szorosabb együttműködése exportunk fellendülését, mezőgazdasági és bányászati, illetve petróleum termékeink elhelyezését jelentené. Ezáltal tetemesen emelkedne mezőgazdasági terményeink ára, amely jelenleg a világparitás alatt van. Ha mezőgazdasági termékeinket a világpiacra vihettük, lényegesen fellendülnék kereskedelmi és fizetési mérlegünk és megszűnne az, hogy a lakosság nyolcvan százaléka — a mezőgazdasági termelő — nem tudja előteremteni a létfontartásához szükséges eszközöket, nem tudja fizetni kamatait és nem tudja beszerezni a szükséges ipari cikkeket. Nemzeti szerencsétlenség az, ha egy kosár paradicsom ára 10 lej és 180 lej egy mázsa búza. Eltekintve mind ezekről, Európának számolnia kell azzal is, hogy közvetlen szomszédságunkban teljesen új gazdasági rendszer alakult ki. Nem a vörös veszedelméről beszélek, mert ha meg is bukna a jelenlegi rendszer, a már felépített energia és ipartelemek megmaradnak és az ipar lehengerelné Európa iparát, ha az a jelenlegi helyzetben maradna meg.

Rác Sándor dr. előadását nagy tapsal fogadták és az értékes előadást Mateescu elnök külön is megköszönte. Ezután Vigyázó László, az Astra-gyár vezérigazgatója szólt fel a város által kivetett árvizadó ügyében. Rávilágított arra, hogy a Kamara nem haladhat el szó nélkül amellett, hogy az interimárbizottság ilyen nagyfontosságú finansziális kérdésben az érdekeltek meghallgatása nélkül döntött. Felmerül azonban az az elvi kérdés is, hogy évtizedes mulasztások és most majd évtizedekre előre történő óvintézkedések terheit viselheti-e a mai viszonyok között egy amugy

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. május hó 1-től számítjuk.

is agyonterhelt generáció. Fel kell hívni az illetékesek figyelmét arra, hogy a jelenlegi körülmények között *senki sem képes az általuk meghatározott idő alatt kijeztetni az árvíz-adót* és hogy más megoldást kellene találni, mint-hogy a kereskedőket, iparosokat, a háztulajdonosokat, szabadfoglalkozásukat és a bizonytalan egzisztenciájú tisztviselőket sújtsák

ujabb terhekkel. A tanács az ügyben úgy döntött, hogy a Kamara vezetősége az ügyben átiratot intéz a város vezetőségéhez, amelyet egyben arra is fog kérni, hogy ily nagyfontosságú ügyek elhatározásánál kérje ki a közvetlenül érdekelték véleményét, azokat, akiknek ezeket az újabb terheket viselni kell.

Ujabb rendelet az aradi vámhivatalhoz az osztrák és magyar tranzitóárakra

Megfelelő igazolás mellett a tranzitált áruk nem esnek a kompenzációs törvény rendelkezése alá — Harminc napos határidő az áruk származásának igazolására

Az aradi vámhivatalhoz ma a pénzügyminiszternek egy rendelete érkezett, amelyben a Magyarországon, illetve Ausztrián át érkező de nem magyar vagy osztrák származású árukról intézkedik. A rendelet szerint ezek a tranzitált áruk nem esnek a Kompenzációs Pénztár felállításáról szóló törvény rendelkezése alá abban az esetben a) ha az eredeti fuvarlevelet bemutatják, b) ha az áru ugyanabban a vagonban érkezik, amelyben eredetileg elhelyezték és c) ha az importőr bemutatja a vámhatóságnak az eredeti számlát. Ugyanez vonatkozik azokra az árukra is, amelyeket Buchsbaun vagy Passauban adtak fel. Ezekhez az árukhoz azonban az ottani vámhatóságoknak egy bizonyítványa is mellékelendő, amelyben igazolják, hogy az áru nem magyar vagy osztrák eredetű. Azoknál az árucikkek-nél viszont, amelyeket közben Ausztriában vagy Magyarországon más vagonba raktak át, mellékelendő az eredeti számla, az eredeti szállítólevél, amellyel igazolják, hogy az áru

nem Ausztriában vagy Magyarországon adták fel. Ha az áru gyűjtő-vagonban érkezik, akkor az eredeti fuvarlevélhez egy listát is kell csatolni, amely részletesen felsorolja a feladott árukat. Abban az esetben, ha az eredeti fuvarlevelet nem tudják felmutatni, akkor az illetékes Kereskedelmi Kamarának egy bizonyítványa mutatandó fel, amely az áru származását igazolja. Azoknál a tranzitárúknál, amelyeket Ausztriában, illetve Magyarországon adnak fel, be kell mutatni az ottani román kereskedelmi attasé igazolványát is, amely az áruk eredetét bizonyítja. Sürgős esetekben úgy lehet eljárni, hogy az importőr lefizeti a Kompenzációs Pénztárnál az áru ellenértékét, amelyet visszakap akkor, ha harminc napon belül igazolni tudja, hogy az áru nem osztrák vagy magyar származású. Megteheti azt is, hogy kötelezettséget vállal arra, hogy harminc napon belül beszerzi a szükséges okiratokat, ellenkező esetben pedig letétbe helyezi az áru ellenértékét.

Erdekességek a Budapesti Nemzetközi Vásárról

Ez évben május 7-én nyílik meg az immár 27 év óta fennálló Budapesti Nemzetközi Vásár. Az eddigi jelentkezések szerint a vásáron több, mint 1200 kiállító vesz részt. 1931-ben összesen 1126 kiállítója volt a vásárnak. A vásár tehát a gazdasági krízis ellenére is, új és erőteljes fejlődést mutat. A vásár, amelynek már tavaly is több, mint 350.000 látogatója és ezek között 40.000 vidéki és 20.000 külföldi vendége volt, ez évben május 16-ig tart.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron a magyar gyáripár több, mint 200 szakmával vesz részt. Közülük a legnagyobb csoportot a vas- és gépipar, a textil- és konfekcióipar, az élelmiszeripar, a bútortipar és az építőipar alkotják. A gyáripáron kívül nagy számmal jelentkezett a vásárra a kis- és kézműipar, a háziipar, a különböző népművészeti csoportok, az iparművészek és igen nagy kiterjedésű pavillont foglaltak le a magyar gyógyfürdők, üdülőtelepek, a vidéki városok és a különböző idegenforgalmi iparágak. Mindezekhez a kiállítókhöz új csoportként csatlakozik ez évben először a magyar mezőgazdasági nyerstermékek bemutatója, amelyet érdekesen egészít ki a vásáron létesített baromfi- és aprójószágkiállítás. A vásáron közel 80.000 négyzetméter területen, több, mint 1200 kiállító vesz részt.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron résztvevő több, mint 1200 kiállító között — a gazdasági válság ellenére — ez évben is számos külföldi kiállító is szerepel. Közülük különös érdeklődésre számíthat a Délafrikai Unió hivatalos bemutatója, Brazília érdekes kiállítása, a török termékek és kereskedők által alkotott nagy kiterjedésű csoport, egyes perzsa exportőrök Magyarországon először bemutatásra kerülő kiállításai és Franciaország vasúttársaságainak izléses idegenforgalmi propaganda-bemutatója.

A május 7-én megnyíló Budapesti Nem-

zetközi Vásár vidéki és külföldi látogatói ez évben is számos kedvezményben részesülnek, amelynek igénybevétele a „vásárigazolvány”-hoz van kötve. A vásárigazolvány alapján a látogató közönségnek Magyarországon 50 százalékos, Csehszlovákiában 33 százalékos és Ausztriában 25 százalékos, úgy a Budapestre, mint a visszautazásra érvényes utazási jegykedvezmény áll rendelkezésére. Románia és Jugoszlávia a visszautazásnál érvényes 50 százalékos utazási kedvezménnyel segíti elő a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóit. A vásárigazolvány ezenkívül még 17 további állam közlekedési vállalatánál jogosít 25—50 százalékos terjedő jegykedvezmény igénybevétele. A vásárigazolvány ezenkívül helyettesíti a magyar vizumot is, amennyiben a vásárigazolvánnyal utazó közönség vizum nélkül lépheti át a magyar határt és a vizumot utólag válthatja meg a vásár területén, összesen csak 3 pengő illetékért. A vásárigazolvány ezenkívül belépőjegyül is szolgál a vásár területére. A hozzá csatolt „kedvezményfüzet” szelvényei pedig módot adnak arra, hogy a vásár közönsége részben ingyen, részben pedig 50 százalékos terjedő kedvezménnyel látogathassák és használhassák Budapest híres gyógyfürdőit, szanatóriumait, a budapesti színházakat, mozikat, muzeumokat, a Margit-szigetet, a királyi várat és Budapest számtalan egyéb látványosságát. A „vásárigazolvány”-ban foglalt összes kedvezmények érvénye belöldiek részére május 2-ikától május 21-ikéig, 24-ik órájáig, külföldiek részére pedig ugyancsak május 2-től május 24-ikéig, 24-ik órájáig tart. A vásárigazolvány az összes menetjegyjeladónál, valamint a vásárnak minden nagyobb városban működő tb. képviselőjénél már beszerezhető.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Magyarország legnagyobb idegenforgalmi eseménye. A vásár 10 nap alatt egymaga lebonyolítja Magyarország egész évi idegenforgalmának több, mint egyötöd részét. Budapestén épp ezért a vásár ideje alatt, vagyis május 7—16-ig, minden idegenforgalmi intézmény és az összes szórakozási iparok a legjobb teljesítményt nyújtják, — a várható nagy forgalom fejlesztése érdekében — mindenkor a legolcsóbb árakon. Budapestet épp ezért a legértelmesebb a vásár ideje alatt felkeresni.

Rádió üzletembe a mai nappal bevezettem a fényképészeti cikkeket is.

Állandóan a legfrissebb raktár anyagokban, gépekben nagy választék. Értékes — kopirozás — nagyítás.

Szíves támogatást kér: **Radio KRAUSZ** (Minorita pal.) volt Otáh & Co papírüzlet

Megkezdtek Románia pénzügyeinek felülvizsgálását

Május közepére nyernek befejezést a munkálatok, amely után Párisban tárgyalnak a román hiteltől

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a pénzügyminisztériumban összeült az a bizottság, amely az ország pénzügyeinek általános felülvizsgálását ejti meg. Az értekezleten Argetoianu pénzügyminiszter, Bratescu alminiszter, Stefan Mihailescu pénzügyi államtitkár, Stefanescu Anza hadügyminiszter, Braili tábornok, a hadügyminisztérium pénzügyi referense, Charles Rist és Auboin francia pénzügyi szakértők, Jules Gautier, a francia egyenes adók, Brichard, a közvetlen adók, Poisson francia államkönyvviteli szakértők, továbbá a román pénzügyminisztérium szakreferensei vettek részt. A kölcsönös bemutatkozások után megkezdtek a munkát, amit abban a formában bonyolítanak le, hogy a különböző osztályokhoz egy-egy szakértőt osztanak be, akik két héten át tanulmányozzák az illető osztály munkáját és azután tesznek jelentést tapasztalataikról. A jelentések alapján készül el a teljes reorganizációról szóló javaslat. E munkálatok célja a külföldi kamatfizetések, külföldi kölcsönök rendezésének és elsősorban a lej stabilizációjának leszegzése és ezenkívül megállapítják azt, hogy Románia részére milyen mennyiségű és természetű kölcsönök folyósíthatók. Ezt a munkát Argetoianu pénzügyminiszter, Charles Rist, Auboin, Guillard és a Banca Nationala végzik el. A munka befejezése május közepére várható, amely után Párisban folytatják a román hitel kibocsátásának megtárgyalását.

= Megállapították a gabonaneműk új tarifáját. Bucurestiből jelentik: A CFR tarifabizottsága ma tanulmányozta át a gabona-szállítás tarifájának revízióját. A gabonákat külön kategóriákba osztották és külön tarifát állapítanak meg a belöldi és az export szállítványokra. Az export-gabona I. kategóriájába a hüvelyes és olajos gabonafélék, a II. kategóriába a buza, zab, rozs, árpa és őrlémények, a III. kategóriába a tengeri, olajpogácsa, korpá és burgonya tartozik és ezekre legközelebb megállapítják az új export-tarifát. A belöldi gabona I. kategóriájába a buza, rozs, tengeri, árpa, zab, komló, liszt és korpá, a II. kategóriába a zöldségfélék, kivéve a babot, tartoznak és ezekre ma elvben kimondták a szállítási tarifa leszállítását.

= Hat milliárd lejfel aktív Románia elmúlt évi külkereskedelmi mérlege. Bucurestiből jelentik: Az országos statisztikai hivatal most készült el az 1931-es év külkereskedelmi mérlegének kimutatásával. A statisztika szerint az elmúlt évben az állam vámbevételek fejében 286 millió 603.619 lejt vetett be. Az 1931-es év kereskedelmi mérlege 6 milliárd 226 millió 275.393 lej aktívával zárult.

= A Consum új száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Cezar Popescu iparügyi államtitkár nyilatkozik a román-osztrák gazdasági tárgyalásokról. Tizenkét és fél millió svájci frankért váltotta meg az állam a még rendezetlen magánvasutakat. A csődönkívüli kényszerfelszámolási eljárás alatt az adósnak módjában áll üzletét évekig is folytatni. Románia döntő és elhatározott sulykal a petroliumárakat a világpiacon. Részletesen ismerteti a Consum április 23-i száma a szeszmonopol törvényt, közli a legújabb pénzügyi, iparvállalati és kereskedelmi tranzakciókat, újabb bejelentett fizetéseket, közszállításokat és árlejtéseket. Kérien mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Strada Iuliu Maniu.

Husvét után kezdik Aradon a bélyegilletékek ellenőrzését

Serb Sándor pénzügyi adminisztrátor nyilatkozata

A pénzügyminiszter delegációja alapján Serb Sándor pénzügyi adminisztrátor néhány hónappal ezelőtt vette át az aradkerületi bélyegfelügyelői megbízást, amely első sorban arra vonatkozik, hogy a közigazgatási hatóságoknál, pénzügyi hatóságoknál, valamint bankoknál és magánvállalatoknál ellenőrizze a jog- és bélyegilleték lerovásának pontosságát. Serb Sándor miniszteri felügyelő ma érkezett haza hivatalos körújáról és a folytatott vizsgálatok eredményéről a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Eddig Aradon, Lugoson és Nagyváradon vizsgáltam felül a pénzügyigazgatóságok jog- és bélyegilleték ügyosztályainak kezelését. A vizsgálatok alkalmával több hibát állapítottam meg, azonban ezek egyike sem olyan, hogy azt rosszindulatból, vagy hűnös szándékkal követték volna el, hanem csupán azért, mert a törvények vonatkozó rendelkezéseivel az egyes tisztviselők nem voltak tisztában. Az ünnepek elmúltával kezdem meg hivatalos vizsgálatomat Aradon a közigazgatási hatóságoknál, valamint az egyes bankoknál is, hogy megadjam a szükséges utbaigazítást a bélyegtörvény utasításainak pontos alkalmazására.

Rádió műsor

— Romantika időszámítás. —
SZERDA, ÁPRILIS 27.

Bucaresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. Szórakoztató és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Thaier cselekművész Csajkovszkij szvitjét játsza. — Budapest I. 10.15. Az I. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Horváth Dundus és cigányzenekarának hangversenye. 5. Polydor—Brunswick gramofonhangverseny. 6.30. „Gyermekmentés”. Révész Béla előadása. 7. Az Ostende-kávéház zenekarának hangversenye Szánthó Gyula énekszámaival. 8. „Régi vásárok Pest-Budán”. 8.30. „Magyar nótaköltő katonák”. 10. A zeneművészet klasszikusai. Majd: Cigányzenekar. — Bécs. 12.30. Cerda-zenekar. 13.40. Haydn: D-moll vonósnégyes, gramofon. 14.10. Bécsi filharmonikusok, gramofon. 17.45. Hangverseny. 19. Hegedű- és dalverseny. 20.30. Marek Weber-zenekar. 23. Gaudriót-jazz Rejsfeld Bert énekessel. Belgrád. 12.20. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 18. Népdalok. 18.30. Gramofon. 21. Valjami énekesnő. 21.30. Hangverseny. 23.20. Gramofon. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 15.30. Tánczene. 19. Gramofon. 19.55. Prága. — Krakkó. 17.10. Gramofon. 17.55. Varsó. 21. Varsó. 23.45. Gramofon. Utána: Tánczene. — Langenberg. 18. Rádiózenekar. 21.40. Wagner: Siegfried című operájának II. felvonása. 23. Hangverseny. Majd: Esti zene. — Milano. 17.45. Kamarazene. 20.05. Zenekari hangverseny. 20.03. Trieszt: Ötös. 20.30. Gramofon. 20.35. Genova: Könnyű zene. 21.30. Gramofon. — Pozsony. 13.45. Operettrészletek. 19. Magyar óra. Limbacher: Orvosi előadás nőknek. Tolnay: A kilencedik. Magyar népdalok. — Róma. 18.30. Vokalhangverseny. 18.45. Zenekari hangverseny. 21.45. Operaközvetítés. — Svájc Aleman adó. 17. Katonazene. 19.30. Gramofon. 21.15. A basei kamarazenekar hangversenye.

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 28.

Bucaresti. A rádió szünetel. — Budapest I. 10.15. A Virány szalonzenekar hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 5. Koncs Margit meséből olvas fel. 6.30. Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 7.10. Angol nyelvoktatás. 7.35. Gramofonhangverseny. 8. Dr. Sipőcz Jenő előadása. 8.25. Az Operaház előadásának közvetítése. Hegyek alján. Zenedráma. Zenéjét szerezte D'Albert. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich kávéházból. — Budapest II. 6—6.30. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Brunner négyes. 13.40. Gramofon lemezek. 14.10. Alpisi zene gramofon. 17.20. Az ifjú Verdi operái. 18. Bécsi kamarazenekar. 21.10. Verdi: A rablók v. operája. 23.35. Tánzene. — Belgrád. (Pravosláv zöldsütörtök.) 21. Egyházi zene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Schmidt szalonzenekar. 18. A 32. gyalogezred katonazenéje. 1930. Hitsche énekesnő hangversenye. 20.05. Jazz. — Langenberg. 18. A rádió kamarakórusának hangversenye. 21. Svéd dalok. 21.30. Wagner: Siegfried c. operájának II. felvonása. majd 23-ig tánczene. — Ljubljana. 18.30. Ötös. 21.30. Zongora szóló. 23. Karének. — Milano. 17.45. Könnyű zene, 17.45. Zenekari hangverseny. 20.05. Szalon zene. 20.05. Ötös. 21.15. Szalonzene. 22. Opera közvetítés. — Mor, Ostrava, 13.45. Rádiózenekar. Puccini: A fecske, lírai ábr. 20.20. Radványi falusi zene. 23.30—24. Könnyű zene. — Riga. 20.05. Abraham: Viktória c. operettje. — Svájc Aleman adó. 17. Szórakoztató zene. 19.30. Gramofon. — Varsó. 13.35. A varsói filharmonikusok hangversenye. 15.45. Gramofon. 18.35. Szólísta hangverseny. 20.35. Gramofon. 21.15. Könnyű zene. 23. Nemzetközi Chopin-est köv.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

ELYALT ASSZONYKA, idősebb uriember barátságát keresi. Leveletet „Tavaszi” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 1363

ALKALMAZÁS.

KERTESZ nagy gyakorlatú aki kert parkirozását vállalja azonnalra kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 200

Deutsch und rumänisch

specaledes Fräulein zu sieben- und zwo äurigen Knaben mit guten Zeugnissen gesucht. Bei Julius Weisz, Str. Horia 3 (Széchenyi-u.) Vorm bis 10, Nachm. bis 3.

NEVELŐNŐI állást 1—2 gyermek mellé magyar, német és román perfect nyelv-tudással keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1360

Eladó, aki perfectül beszél románul és női confectio üzletben már alkalmazva volt, egy hónapi, esetleg hosszabb időre kerestetik regái városba.

Előnyben azok, akik ruhaigazítás-hoz értenek. Ajánlatokat Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad kérünk.

LAKÁS.

KERESSEK kétszobás udvari konyhás lakást: fürdőszoba nélkül május elsejére. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalához küldendők. 1343

MAGASFÖLDSZINTEN 4 uccai, elő- és furdőszobás, több bejárattal bíró lakás, kiadó, v. Sárosi-ucca 1.

A KÖZPONTBAN csinosan butorozott szoba, fürdőszobával, teljes ellátással, kedvező feltételek mellett május 1-re. v. 15-re kiadó. Cim Str. Gheorgescu 11a (Könyök-ucca), földszint jobbra. 250

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főterem kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben.

Tavaszi kabátokat és ruhákat legszebben fest, tisztít, valamint galériákat legolcsóbban fényez **KNAPP** modernül berendezett vállaiata v. Weitzer J.-u 11. — — v. Magyar-u. 10.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

COMPLETT fehér háló és fél háló eladó. (Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1362

TIZENKETTŐ és hat személyes ezüst evőeszközök, ezüst girandok, aufzateok, tálcák, cukortartó, stb. elefántcsont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest b-a, vitrinok, komódok, japán vázák, álló villanylámpák, velencei és konzol tükrök, szobaberendezések, disztárgyak, storeok, függönyök, fes mények, szőnyezek, zongorák, jégsekreány, konyhaberendezés, könyvszekrény, disztárgyak stb. kaphatók SALGONE bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota).

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

KÉSZPÉNZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGOSEN KERESSEK: írógépet, régi sevresi Altweien meiszeni figurális porcellánokat, gyári keleti és helyoen készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik s modern butorokat, soreslonokat stb. SALGONE bizományi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1:00

Használt

pallók és deszkák jutányos áron eladók. Ugyanott üzleti állványok is. Cim az Aradi Közlöny fiókiadójában. 1365

MACULATURA-papír 5 kg-os csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

INGATLAN.

30—40 HOLD FOLD Arad környékén megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1359

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Óriási árleszállítás! Kerékpárok. Gummik.

A **Hammer Zsigmond és Fia** vásárlásánál a javításért és szerelésért nem számítunk semmit. Kitisztítjuk és zsirba rakjuk kerékpárja összes csapágait jutányos árért.

Nagy javító-műhely!

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 27. (Boro: Bóni-ter.)

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árák! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!